Ն. 5191 — 1902 ՅՈՒՆԻՍ 29 ՇԱԲԱԹ — 1320 ԶԼՊԻ ԻԼ ԱԽԸՐ 6 — ՕՆ ՍԷՖԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՋԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

1877 ՍԿԶԲՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍԻՆ ՕԼԸՆՍՈՒՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՍԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتیاز: جیوکیان — ԵԻՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جریدهٔ شرقیه (۱۲۹۳ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այսրդ	6 այսրդ	3 այսրդ
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղշ.տան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիպէ ղշ.	5
4ինճի սահիպէ սաթըրը »	3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեազիֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաֆիյա տաիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունմայաճաղ։

ԿԻՆԿԼԻՍԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինկլիթէրա գրալընըն իտաէի աֆիյէթ իթիֆաքն սոնրա Գարլսպատա կիտէճէկի հագգընտա պիր թագըմ հավատսուզէր իշիտիմիշ տիր։ Աժանս Բիւթէր՝ գրալըն իմբա իտէճէկի սէյտանաթ բանալարընըն չիմտիաէն թայինի իմքան թանիրնտա պուլընմասընը եազըյօր։

Օտէսատա կէչէն կիւն պիրի 8, տիկէրի 10 եաչլարընտա 2 չօճուղընը ատնասը իլէ պապատը 200 բուպլիյէ սաթտըգլարը զապթճաճա խատէր ալընմասըյա չօճուգլար միչթէրիտէն ալընմըշ, վէ վարիէսինէ թէսլիմ իտիմիշ տիր։ Պու մէսէլէսէն պահա իտէն մահալլի կազէթաալարը՝ չօճուգլարընը սաթան պուպապա իլէ անանընը նէթիճէնին պունա միւնճէրը օլաճաղընը պիլիթալէրինի պիպպկան, «պունլար տօլանտըրընը տը։ հազլարընտա օլվէճէրէ մուամիլէի գանունիյէ իյֆաաը լազըմ տը» մէլինտէ միւլահազա սէրտ իտիյօրլար։

Հինտխանտա ճէնուպի Մէրսէնէ չըմնտրգէր խաթթընտա պիր գաթար հալտան չըգարաղ, թէքմիլ վակօնլար բարչա բարչա օլմուշ վէ պէօյիւք խասարաթա սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սէլամլըգ ալայը տիւն Համմոնիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրըլմըշ տը։ Բէսմը մէդգիւրը սէյր իթմէք իւզրէ տաիրէթ մախսուսէտէ Ալէմանիա սէֆարէթխանէսի մասլահաթկիւզարը վէ զէվճէսի, Ֆրանսա վէ Ռուսիա մասլահաթկիւզարլարը վէ պայթէրճէմանը, Սըրպիա սէֆիրի վէ իւքի գըզլարը վէ սէֆարէթի պայթէրճէմանը վէ պագը սէֆարէթի մէմուրլարը վէ սէֆարէթլէրտէն թավսիյէ իլէ կէլէն 6 զիյարէթճի, վէ տաիրէի ֆախիրէ էօնինտէքի սէտտ իւզէրինտէ տէ Ինկլիթէրա սէֆարէթի մայէթի վաբօրը զապթանընտան իւքի զաթ հազրը պուլունըպ, իգթիզա իտէնլէր իլիթիֆաթը Շահանէյէ նասլ օլմուշլար տը։

ԲԷՍՄԻ.—Տիւնքի ճումա կիւնիւ Սէլամլըգ բէսմը ալիսինտէն սոնրա չայան պուլրուլան միւսաատէի Սէնիյէի հազրէթը Բաթիշահի իւզէրինէ Սրպիա սէֆիրի էսալ. ժէնէրալ Կրուիչ ճէնապէրիյէ Ֆրանսա մասլահաթկիւզարը Մ. Պաքսթ վէ Ռուսիա մասլահաթկիւզարը Մ. Զերպաչէֆ վէ Ալէմանիա մասլահաթկիւզարը պարօն Վանկէնհայմ սուրէթը զայրը բէսմիյէտ միճթէմիճ հուզուրը չէվքէթմէվքուրը հազրէթը թանտարիտ չէրէֆը մէսուլա նամէ օլմուշլար տը։

—Թարաֆը հազրէթը Բաթիշահինէն Ալէմանիա իմբէրաթօրընա՝ Ալէմանիա բրէնսէլէրինտէն տիւշս Վանհալթը վէֆաթընտան տօլայը պէյանը թասազիյէթի հավի պիր թէլէկրաֆ քէչիտէ պույրուրմըշ տը։

—Աչար պագայասընըն թահսիլի իչին Վան վիլայէթիյէ իվա մերքէզլէրինտէ պիրէր գօմիսիօն թէչքիլի էմրը սամի իգթիզասընտան օլմասընա պինանէն, Վան վալի մուավինի սատտ. Ցոլհաննէս Ֆերիտ էֆ. Նին թահթը ըրյասէթինտէ օլարագ ժանտարմա ալայը գումանտանը Մուսթաֆա Ասըմ պէյ իլէ նումուս նազրը Հայտար պէյտէն վէ Խազինէի Մալիյէ տավա վէքիլի Ռէշիտ վէ Թէրզիպաշեան Աւետիս էֆ.լէրտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէչքիլ օլունմըշ տը։

—Ալաշկիրտի հայտուտ Ֆարիս իլէ 4նէֆէր ըէֆիգինին՝ կէչէնլէրտէ պիր կէճէ տաիսի Հասան Գալէ գասապատը ճիվարընտա պուրնան չիֆթի վէ սըղրը հայվանաթընը չալմագ ֆիքրինտէ պուլընտըղլարը խապէր ալընմասընը յլա, մէրգումրէֆիգլէրինտէն Եուսուֆլա պէրատէր աթ վէ սիլահլարընը յլա տէրատէսթ օլունտըգլարը կիպի, 3 նէֆէր ըէֆիգինին էլէ կէչիրիլմէլէրի իչիւն տէ էրզրում վիլայէթինտէն մէգքիւր գայմագամլըղա թէպլիղաթ իճրա օլունմըշ տը։

—Ասքէր վէ Ժանտարմա սիւվարիսինտէն միւրէքքէպ օլարագ կէօնտէրիլէն միւֆրէզէ մարիֆէթիյլէ էվվէլճէ թօքալ Մէլիմ նամ հայտուտ տէրատէսթ օլունտըղը կիպի, պուքէրրէ տէ թանաշօղլունըն ըէֆիգլէրինտէն 6 հայտուտ սաղ սէլիմ տէրատէսթ օլունարագ, ճիհէթը ատալիյէ թէպլիմ օլունմըշլար տը։

—Բում Բաթրիգի Եուսֆիմ էֆ. Պէյօղլունտա Բազազ-Բէօրբիւսինտէ պիր մէքթէպ թէէսիսի իչիւն 3000 ղշ. վէրտիկի կիպի, Բում Սիլսիլէսը-նա տա 2500 ղշ. իթա իթմիշ տիր։

—Պուլկար մասլահաթկիւզարը Մ. Կէչօֆ տիւն ազշամ 2 այ մէկզունիյէթլէ Վիչի գաբըճալարընա կիթմիշ տիր։ Մումանէյէին զէվճիսի վէ մախտումլարը՝ պէրատէր պուլընրյօրլար։ Մ. Կէչօֆին Տէրսատէթտէ պուլընմասընը սըրատա Մ. Նիգիֆօրօֆ մասլահաթկիւզարլըգ վազիֆէսինի իյֆա իտէճէք տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ իւքի գաբարլարընտա Պօսթանճըտա պիր պաղչէպանըն էվիսինէն ճանկըն զուհուր իտէրէք, եալընըզ մէդգիւր էվ ճանմըշ տը։

—Ալաճա Համմամընտա Խալիլ էֆէնտի խանընտա իգամէթ իտէն Տէրվիշ Ալի ազանըն օտասընտան էվվէլքի ազշամ աթէշ զուհուր իթթաիկի խապէր ալընարագ, տէրհալ մահալը մէգքիւրէ ազիմէթլէ ճանկըն սէօնտիւրիւմիշ տիր։ Մումանէյէ Տէրվիշ Ալի ադա խաթիճվագ օլունտըգտա, 3 կիւն էվվէլ օտասընը գաբայըգ տիկէր մահալէ կիտիպ 3 կիւն կէլմէտիկինի, վէ ճանկընը խապէր ալը ալմազ կէլմիշ իսէ տէ, իգամէթ էյլէտիկի օտասան աթէշ զուհուր իթթիկինի, վէֆօտատա տուվարտա սըրը պուլընան զէնգիտէ 30 լիրալըգ նագտ վէ էշեասը սըրգաթ օլունտըղընը, վէ նագտ վէ էշեասընը սըրգաթ իթմէք պէհանէսիյէ օտայա գաստէն ճանկըն պըրագրյորղընը, վէ շիւպհէսի օտապայը Եօրկի իլէ չէօրճիւ Հիսէյինտէն օլտուղընը սէօյլէմէքլէ, թաղդիգաթա պաշլանմըշ տը։

—Սէրքէճի ճիվարընտա գահվէճիլիք իտէն Միրէֆիէլի Բանայօթընը հէմշիրէսի 35 եաչլարընտա Վասիլիքի՝ տիւն սաաթ 4 բատտէրիներտէ Ամբը Գաբու խաքէլէսինտէն թէլէֆը նէֆս իչիւն քէնտիսինի տէնիզ աթմըշ, վէ պօղուլաճաղը սըրատա կէօմրիւք մուհաֆազա մէմուրլարընտան պիր իքիսի եէթիշէրէք մէզպուրէյի գուրթարմըշլար տը։ Մէզպուրէ իսթիճվագ օլունաբ տա, դէվճի Խրիսթոնը՝ տիկէր պիրիսկյէ էվվէնճէկի ճիհէթլէ, պունան միթէէսսիր օլարագ քէնտիսինի տէնիզ աթտըղընը սէզյէմիշ տիր։

—Պայպուրթի գազասը մալ միւտիրի Խամպի Հագգը էֆ. ազ իտիրէք, եէրինէ տիկէրի թային օլունմըշ տը։

ՍԷՆ ԺՕՐԺ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Սէն Ժորժ նամ չօճուգլար խասթախանէսինին 1901-1902 սէնէսի բարօրթօսը նէյր օլընմըշ տը։ Պու խասթախանէ 1895տէ թէէսիս օլընմըշ օլուպ, հէր մէլլէթտէն ֆուգարա վէ հաթթա եէհի ուղմուշ չօճուգլար գապու օլունմագտա տը։ Խասթախանէյինին հէր կիւն գիյարէթ իտէն թապիպլէր օլարը կիպի, իչմապը թագտիրմէնէ զիյարէթ իտէն թապիպլէր տէ պուլունը, պունլար միյանընտա տագթ. Աճէմեան պէյ, Մատթէոսեան, Անանեան վէ Յակոբօֆ էֆ.լէր պուլունմագտա տը։

Խասթախանէյինին թէէսիսինտէն պէրու 1250 չօճուգլար օրատա թէտավի օլունմըշլար, 18,000 չօճուգլար մէճճանէյէ թապիպլէր թարաֆընտան մուայէնէ իտիլմիշլէր վէ բէք չօգ ֆուգարա չօճուգլարա մէճճանէյէ իլաճ վէրիլմիշ տիր։

Բաքրթօյա օգունտըզընա կէօրէ, 1901 մայիս 1էյնէ 1902 ապրիլ 30ա գատար խասթախանէտէ 4196 չօճուգլար թապիպլէր թարաֆընտան մուայէնէ օլունմըշ, վէ բէյնէլմիլարը մէճճանէյէ եարըմըշ տը։ Խասթախանէտէ պուլընըպ Ֆէտավի օլունան չօճուգլարընը ատտի 141 տիր։ Խասթախանէյինին մէսարիֆը ումումիյէտի 88770 ղշ. օլմուշ տը։ Պու սէյնէ վէրիլէն պալօ միւնասէպէթիյէ թարաֆը հազրէթը Բաթիշահտէն 20 լիրա իհսան պույրուլըպը կիպի, տիկէր միւթէպէրան թարաֆընտան տախի միւխթէլիֆ մէպալիղ իթա օլունմըշ տը։

1901—1902 սէյէսի զարֆընտա Բում Բաթրիգի թարաֆընտան 5 լիրա, Անատօլու չըմնտրգէր գումանտասը, Օսմանը Պանգասը, Եուսան հիքիմէթի, Ինճօն Ֆրանսէզ, Սօֆիթա Օբէրայա Իթալիանա վէ սարէ թարաֆընտան 10ար լիրա, Աէրասքէրբաչա հազրէթլէրի 648 ղշ., Աւսթրիա սէֆիրի, Գրէտի Լիսնէ պանգասը վէ սարէ միւսսէսաաթ 5էր լիրա վէ տիկէր սիւֆէրա վէ ճճնէպի միւթէպէրան միւխթէլիֆ մըգտար տա իանէլէր վէրմիշլէր տիր։

Զօճուգլարա մուավինէթ իթմէք իչիւն թէչքիլ օլունան պէնէլմիշլէր խայրբէրվէր ճէմկիյէթինէ աֆիսէքի գասընըլար իշթիրաք էյլէմիշլէր տիր։

Տիկնայք Յ. Ազարեան, Մ. Ճիլաճեան, Վ. Էսաեան, Գ. Կիւմիւշկիրտան, Վ. Հաճիպիար, Ա. Հաճիպիար, Ա. Գարամանեան։ Պունլարտան մատատա միւթէպէրանտան տախի սատտ. Պետրոս էֆ. Ազարեան վէ Սիմոն էֆ. Գայսէլեան իշթիրաք խիյօրլար։

Խուսուսի սուրէթտէ մուավինէթ իտէնլէր իշլէնտէ Տիկին Յ. Գարամանեան վէ Տիկին Հաճիպիար պուլունըյօր։

Շիմտիյէ գաբար Սէն-Ժորժ խասթախանէսինտէ թէտավի օլունան 18000 չօճուգտան 890ը էրմէնի տիր։

Խասթախանէ Գուրկաղ ատասընտա պիր թէտավիխանէ քիչատա իտուպ, խասթա օլմայըպ ալիվէճուտա օլանլար օրատա ատնիպ պանեսը վէ ժիմնասթիքթիմէքտէ վէ ալշգ հավատա եաչըպ իատէի սըհհէթ էյլէմէքտէ տիրլեր։

ՍԸՀՀԻՅԷ

Պուլկարիսթան էմարէթի տախի տիւնտէն իմիպարէն Տէրատատէքտէն կէլէնլեր հագգընտա իճրա էյլէտիկի հեր կէօնա թէտավիրը սըհհիյէյի, էզճիմէ եօնուլարընը էշեալարը հագգընտա իճրա օլունան թիւթսիւ ամէլիյատընը լազմ իթմիշ օլմազլա, պունըն եէրինէ հէպիպշէվօ իլէ Հարմանլը սթամբոլարը արասընտա եօլտա վէ չըմնտրքիր իչինտէ պիր մուայենէն թըպպիյէ իճրասընը իքթիֆա օլունճաղ տը։

Հէր նէվ էշեա վէ էմթիա՝ աթիտէքիլերտէն մասատա, Պուլկարիսթանա գապու վէ խոխալ օլընճաղ տը։

Ա.— Հայվանլարտան հասըլ օլան թուզլանմամըշ վէ գուրուտումըշ քէմիք, թըրնադ, պուլնուզ, գըլ, իշլենմէմիշ տէրի վէ սարէ։

Բ.— Էշեան թիւճճարիյէ հալինտէ իրսալ օլունան գուլլանըրմըշ էլպիսէ վէ չամաչըր, եօրկան, չիլթէ, գուլլանըրմըշ էշեա վէ էսկի տէնկէր իլէ նաղլ օլունան վէ թաղդիդ օլունմուշ օլան բաչավրա, հէյպէ, խալը վէ գուլլանըրմըշ էշեալար։

Գ.—Գուլլանըրմըշ վէ էսկի էշեալարը՝ էվ էշեասը օլտուղը՝ վէրիլէն չէհատէթնամէտէ զիքը օլունըրսա, սէրպէսթճէ կէչիրիլճէճէք տիր։

ԴՕԶԱ ՄԻԹՍԱՊԷԴԱ ՍԷՐԿԻՍԻ

Պու սէնէ Ատաբազարընտա իճրասը մուգաբրէր պուլընան գօպա ալէաթի վէ էտէվաթի միւսապէգա սէրկիսի՝ բէնճէնպիհ կիւնիւ մութանթան պիր սուրէթտէ Ցույնը Ուսմանիյէ իտարէխինտէ քիչատա օլընմըշ տը։ Սէրկի՝ իւք տէֆա քիչատա օլունտըղը ճիհէթլէ, եէնի ալրան պու սէրկիյի 3 կիւն ալէտտէվամ եիզլէրճէ էհալի զիյարէթ իթմիշ տիր։ Իզմիտ միւթէսարրֆը սատտ. Մուսա Քեազիմ պէյ հազրէթլէրի՝ Ատաբազարընա կիտէրէք սէրկի մահալինի կէզմիշ վէ վազ իտիլէն գօզալարյա պէօճէքճիկկէ միւթէալլիգ ալէաթի վէ էտէվաթը նաղարը տիգգտատան կէչիրիպ, մէմուրը մախսուսընը թէպրիք էյլէմիշ տիր։ Միւսապէգա սէրկիսի՝ պէրվէճէհը աթի տէօրթ գըսմ իւզէրինէ թէրթիպ օլունմըշ տը։

Պիրինճի թէրթիպ՝ եաչ գօզալար։ Գօզա միւսապէգասընը 62 քիչի տախիլ օլարագ 9ը նախը միւքեաֆաթ օլմուշ տը։ Պիրինճիյէ 10, իքինճիյէ 8 վէ իւչինճիյէ երինէ 8 լիրա իլէ կիւմիւշտան եարըմըշ միտալեալար միւքեաֆաթ օլարագ վերիլճէճքտիր։

Իքինճիսի՝ ալէաթ վէ էտէվաթ միսապէգասը։ Միւսապէգայա 8 քիչի տախիլ օլմուշ վէ 5ի միւքեաֆաթ նաիլ օլմուշ տը։

Իւչինճիսի՝ էն մունթազամ պէօճէքխանէ իլէ պէօճէք պէպէմէկէ մախսուս ալէաթի միւսապէգասը։ Միւսապէգայա 8 քիչի տախիլ օլարագ, 4ի միւքեաֆաթ գազանմըշ, վէ 42իտէ եաչ գօզատան նախը միւքեաֆաթ օլարընընտան՝ ալէաթ վէ էտէվաթատան խարճը միւսապէգասատա իտիլմիշ տիր։

Տէօրտինճիսի՝ միւխթէլիֆ էշեա։ Միւսապէգայա 3 քիչի տախիլ օլմուշ վէ իքիսի միւքեաֆաթ գազանմըշ տը։ Մումանէյէհիմին քէսաբը իսթիհգադ իթտիքլէրի միւքեաֆաթի իլէ միտալեալարը՝ Իզմիտտէ պիր հէյէթը միւմէյյիզէ հուզուրընտա իթթա իտիլէճէճէք տիր։

ԳՕՆԴՕՐՏԻՆ ԹԷԱԹՐՕՍԸ

Պիր իքի այատան պէյու Պէյօղլու Գօնգօրտիա թէաթրօսընտա իճրա օլունան օբէրասար հագգընտա կազէթալարտա վէ խուսուսիյէ «Սուրհանդակ» կազէթամըզտա գրիթիքլէր նէյր օլունմագտա տը։ Իշպու թէաթրօ գումբանեասընընն միւտիրի գազինօճը Պարթօլի՝ պունլարա նիհայէթ վերմէք իւզրէ պիր գաչ եէնի «աքթէօրլէր» ճէլպ իթմիշ, վէ պունլար իսէ եվվէլքինէրինէ նիսպէթէն տահա ատի աքթէօրլէր օլուպ թէրէնինիմ իտիտիքլէրի մարօլար ատէթա սիյնէնմէդ չէյլէր օլտուղընտան, էհալի պիր գաթ տահա թէչէքքի իթմէկէ պաշլամըշ, վէ չօգլարը պիր տահա օրայա աչագ պասմանայը ֆիքրլէրինէ գէյմուշլար տը։ Պու պապտէքի թէչէքքիսի հավի տիկէր պիր մէքթուպ ախզ իթմիշ օլտուղմըզտան, օնը տախի բազար էրթէսի կիւնքի նիսխիվտէ նէյր իտէճէյիզ։

Մաթպուաթը Ցախիզիյէ միւտիրիյէթինին գըտմսի վէ էհլ մէմուրլարը ըէվիյէթգարինէն՝ միւտիր մուավինլերի սատտ. Քեամիլ վէ Վէհպի վէ Մաթպուաթ միւֆէթթիշլերինտէն Ճէմսէտտին վէ սէր խիւլէֆա սատտ. Ֆահիզ վէ միւմէյյիզը էվվել Վէլէտ պէյ էֆ.լերէ Զինճի բիւթպէտտէն Մէհտիի վէ Մաթպուաթ մէմուրլարընտան իզզ. Սամի պէյէ 3ինճի բիւթպէտտէն Օսմանի նշանը զիշանը իհսան պույրուլմուշ տը։

Խրտէմաթը հասէնէ վէ պէրքիւզատէլերի հեր տաիմ մէշհուտա օլուպ, մազհարը թագտիրը ալի պույրլան էֆէնտիի մումանէյէհիմի պու տէֆա տախի նաիլ օլտուղընը իլթիֆաթը Սէնիյէտէն տոլայը մաէմէմնունիյէ թէպրիքէ միւտարէաթ իտէրիզ։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Ս. Փրկիչ խասթախանէսի Հոգաբարձութիւնը տիւն օտասընտա միւսթէսնա պիր իճթիմա ագտ իթմիշ տիր։ Միւգաբէրէ մասատը իւզէրինտէ պիվայէկեանընն ահվալի փրկ եէնի եաբըլաճաղ տաիրէ վէ մէմուրիյինին նասպ ու թայինի կիպի միհիմմ մէսէլէէր պուլընըպ, Հոգաբարձութիւն՝ պունլարը միգաքէրէ իթմէքտէ օլմազլա, նէթիյէնի միգաքէրաթի եագընտա խթիվսպար օլունաճաղ տը։ Պունտան ադտէմ Հոգաբարձութիւն՝ միտիր մուավինի մէմուրիյէթինի ֆէսխ իթմէկէ գարար վէրմիշ իսէ տէ, իհթիյաճաթըն տայմա արթմագտա օլմասընա մէպնի մուավխէրէն պու դարարընտան վազ կէչմիշ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ Խաուն Ժողով ագտը իճթիմա իտէրէք, կէօմիւքճեան Դեր. Տ. Մոմսէս Սրբազանա վերիլճէք թալիմաթը գարարլաշընրաճաղ տը։ Թալիմաթը մէգքիւրէ պունտան ագտէմ Խապաեան Դեր. Տ. Մահակ Սրբազանա վերիլէճ մալիմաթըն թըպգրսը տը։ Իհթիմալ քի պու քերրէ Ատանատա ագտը իճթիմա իտէճէք օլան ինթիխապ մէճլիսինէ իշթիրաք իթմէք իչիւն՝ Ատանատան վէքիլլեր նասպ իտիլճէք եէրտէ տօղրուտան տօղրուա թիպին օլունան Թէմիրտէն բուհանի վէ ճիսմանի վէքիլլէր իրսալ օլունը։

Ամասիա Առաջնորդը Վանքան Դեր. Տ. Արիստակէս Սրբազան՝ Բաթրիգխանէյէ պու քերրէ պիր մէքթուպ եազարագ, Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսընըն Էմրիյլէ պիրինճի Եպիսկոպոսլըգ Պատարագընը մահալը մէմուրիյէթինտէ էյֆա իթմէք իւզրէ տօղրուճա օլթարաֆա ազիմէթ իթտիկինի վէ իչտէօրթ այատան սօնրա Տէրսատատէթ կէլէպլիյէճէկինի իչար ու թէպլիղ իթմիշ տիր։

Անասը Իրանը օլուպ էլան Ռուսիանըն էգամէթերինօտար շէհրինտէ իգամէթ իտէն տէլիգանը ֆապրիգաթօր Պ. Կ. Աւետեան՝ Արմաւիրի պիր էրմէնի գըզըյա իզտիվաճը միւնասէպէթիյլէ նատիտ վէ էմնասըզ պիր տիյիւն հէտիյէսի իթթաը թասավվուրընտա պուլընմըշ տը։ Նէօյլէ քի, մումանէյէ՝ սահիպը սէրվէթ օլտուղընտան, ալթուն վէ միճէվէհերաթ օլարագ նիշանըրընա 25000 բուպլիկը պիր հէտիյէ իթթասընա մէճմուռ օլտուղը հալտէ, նիշանըրընը ռիպա վէ մուվաֆագաթըյա պունտան վաղ կէչիպ, օ մըգտար մէպլաղա վէ նիշանըրընը նամըյա գըզլարա մախսուս պիր մէքթէպ թէէսիս իթմէյէ գարար վէրմիշտիր։ Հադիգաթէն Թէէրան էրմէնի ճէօմաաթը ախիրէն պիր մէքթէպ պինասը ինչա իթմիշ օլմազլա, պու եէնի պինասա կէլէճէք սեպտեմբեր այընտա պիր գրդ մէքթէպի քիչատընա համիյէթ քեարը մուամիլէյէ թարաֆընտան գարար վէրիլմիշ տիր։ Պու պապտէ Այվատեան Եպիսկոպոս իլէ միւգաքէրաթ իճրա օլունըպ, մէդգիւր 25 պին բուպլի սէրմայէյէ ֆաիզ օլմագ իւզրէ սէնէվի 1200 բուպլի իթասը գարարլաշընրըլմըշ, վէ լաքին սօնրա վագը օլան թավսիյէ իւզէրինէ Պ. Աւետեան՝ սէնէվի 1500 բուպլի վերմէկէ վէ սէրմայէյի տէ 30,000 բուպլիյէ իպլաղ էյլէմէկէ մուվաֆագաթ իթմիշ տիր։ Պունտան մատատա Պ. Աւետեան՝ մէքթէպ լէվազիմի վէ քիմիթիպխանէ թէէսիսի իչիւն տէ 600 բուպլի ինտա իթմիշ տիր։ Պու քիմիթիպխանէ թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ, մէքթէպ լէվազիմի տէ Բէթէրսպուրկտան թէհրանա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Դրքն ռէտերի Պ. Գաբրիէլ Թարատեան տախի՝ թէէսիս օրանճաղ մէքթէպ լէվազիմինէ սարֆ օլունմագ իւզրէ 300 բուպլի ինտա իթմիշ, վէ պունտան մատատա քէնտի բարասընյա քէնտիսի տէ պիր մէքթէպ այմագա սէօզ վէրմիշ տիր։ Քէզալիք Պ. Աւետեան՝ եէնի այճաղ պուգրղար մէքթէպինի իլէրուտէ սընրքը վասաթի մէքթէպինէ (միջնակարգ վարժարանա) իֆրաղ իթմէք նէյլէթինտէ պուլընտըղընը տախի պէյան իթմիշ տիր։

Պ. Աւետեան՝ իպրաղ իթտիկի իշասարը համիյէթ վէ թէրագգրքերվերիսինտէն տօլայը չայանը թէպրիք տիր։

Պէյօղլունտա Բանկալթիտէքի մէզարլգատա Ս. Լուսաւորիչ քիրիսէթինէ բէնճէնպիհ ագշամը իւչ խրբրզգ տուխուլիտէրէք, Սրբատուփ, Մասնատուփ, Միւռոն գապը, գաւազան վէ կիսիւշ թագտիրը սըրգաթ իթմիշլեր տիր։ Պու խրբրզգար Օննիկ, Սեպուհ վէ Լեւոն նամընտա իւչ սէրսերի օլուպ, հեր իւչիս տէ զապրթամ թարաֆընտան պիթթէվգիճի թահթը իսթիճվապա ալընմըշլար տը։

Ուսումն. Խորհուրդ տիւնքի իճթիմարընտա մէքթէպճէ պագը իշլերիւ մեշղուլ օլմուշ տը։ Խորհուրդ ազալարընտան պիր գաչը պու սէնէ մէքթէպլէրտէն չըգան չակիրտան իլէ եէնի մուալիմ նամզէտլերինին իսթիթիյանլարընա մէմուր օլան գօմիսիօնլարա իշթիրաք իթտիքլերի հասէպիյէ Ուսումն. Խորհուրդ՝ էիճթիմալարընը օգոստոս. 31էյ գատար թաթիլ իթմիշ տիր։ Ուսումն. Խորհուրդ՝ Վանտաքիերամեան մէքթէպի իչիւն իանէ ճէմ իտէն Պետրոս էֆ. Տ. Յովհաննէսն վերտիկի մալիմաթը տիյնէյիպ, էֆ.ի մումանիլէյհէ պէյանը մէմնունիյէթ իթմիշ տիր։

Այրի Տիկին Ադանի Սանտգեան եւ դաւակունք, Միսակ էֆ. Սանտգեան, Յակոբ, Մարտիրոս եւ Գէորգ էֆէնտիք Սանտգեան, ինչպէս նաեւ Սանտգեան, Հալէպլեան եւ Պոյաճեան ընտանիքները, ազգականները եւ բարեկամները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զդառնաղէտ մահը

ՄԵԾ. ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖ. ՍԱՆՏԳԵԱՆԻ
(ԿՈՒՏԻՆԱՅԻ)

Կը հրաւիրուին ազգականք եւ բարեկամք ներկայ գտնուիլ յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին որ պիտի կատարուի կիրակէ օր ի ժամ 6½ (Ը. Թ.) Մաքրիգիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, եւ ապա հանգուցեալին մարմինը պիտի ամփոփուի տեղւոյն Ազգ. գերեզմանատունը։

29 յունիս 1902

Ծանօթ.— Սիրբէճիին կառախումբը կը մեկնի ժամ 1 (Ը. Ե.)։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 11 յուլիս.—Մէճլիսը մէպուսան՝ էօյլէնտէն սօնրա տատի 2ուէն սապահ սատի 1է գատար ագտը իճթիմա իթմիշ տիր։ Պու մէճլիս չօգ կիւրիւլթիւլի օլմուշ տը։ Նասիհնալիսթ ֆրգասընտան մէպուս Մ. Օպէյ՝ սանսիւր թարաֆընտան իտարէի քէլամ իթմէքտէն մէն օլընմըշ տը։ Նիհայէթ Մէճլիսը մէպուսան՝ թախսիսաթը միւնզամէյի Մէճլիսը ոյանըն իճրա իթտիկի թաատիլաթլա գապուլ իթմիշ տիր։ Մէճլիսը մէպուսան՝ իճթիմալարընը թաթիլ էյլէմիշտիր։

Օտատ 11 յուլիս.— Իմբէրաթօր կիյօմ՝ Մ. Վալտէք Ռուսօնն զիյարէթինի գապուլ իթմիշ, վէ սօնրա իատէի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։ Միւլագաթ բէք սամիմի օլմուշ տը։

Վէրօնա 11 յուլիս.— Գրալ Վիգթօր էմմանուէլ՝ պու կիւն Բէթէրսպուրկա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Բէյսը վիւքէլա Մ. Ծանարտէլլի իւլ խարճիյէ նազրը Մ. Բրինէթթի՝ գրալը միւշարէյէյին բէֆգագթընտա պուլունըյօրլար։

Լօնտրա 11 յուլիս.— Վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ժէնէրալ լօրտ Ռիչնէր պու կիւն Սուպամբթընտա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

Սօֆիա 11 յուլիս.— Պուլկար հէյէթը նուզզարը՝ պու կիւն Սօպրանիյէյէ ասքէր մէվճուտընընն թէնզիլլինէ տաիր պիր լայիհա թագտիմ իթմիշ տիր։ Իւչ սէնէ զարֆընտա մէվճուտը ասքէր՝ 45 պին եէրինէ 40000 էֆրատա թէնզիլ օլունճաղ տը։

ԲԱՆԱՄԱ ԳԱՆԱԼԸ

ՊԷՕՅԻՒԻՔ ՈՎԿԻԱՆՈՍ
(ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ՈՎԿԻԱՆՈՍ)

ԱՄԷՐԻԳԱ ՏԷՆԻԶԻ

ՖՐԱՆՍԸԶԼԱՐԸՆ ՂԱՖԼԷԹԻ ՎԷ ԱՄԷՐԻԳԱԼԸԼԱՐԷՆ ՄԷՀԱՐԷԹԻ

Ամէրիգա գրթասընա պա՛ռ թէ-չէպպիւսաթ՝ Ֆրանսը միլէթինէ հիչ պիր զէման խայրը օրմամը՛ մը։

Սիւվէյիշտէքի ազիմ մուվաֆֆա-գըյէթինին սէրմէսթէրկի թէէսիրիյ-լէ քէնտիսինի հէր իսթէտիկինի եաբմաղա միւգթէտիր ատտ իթմիշ օլան Մ. տը Լէսէբ՝ Բանամա գա-նալընին ինչասընա էլ ուզաթտը. վէ եաբտըը պու իչ՝ Ֆրանսը միլէթի-նէ միլեօնլար իլէ լիրայա մալ օ-տուգտան մաատա, ազ գալտը քի՝ իւչինճի ճիւմհուրիյէթին հէլաքը-նա սէպէպ օլսուն։ Սոն 10-12 սէնէ զարֆընտա՝ Ֆրանսը էֆֆէաբը ու-մուվիյէսինի չէտիտէն իշղալ իթմիշ օլան Բանամա իրթիքեապաթը՝ Պու-լանժիզմ էնասընտա վէ Ցրէյֆիւս մէսէլէսիյլէ իշթիղալ իտիլէն միւա-տէթ զարֆընտա՝ հիւքիւմէթը հա-զըրէնին խիլաֆկիրլէրինին էլինտէ գուվվէթլի պիր սիլահ հիւքմինտէ պուլընմը՛ մը։ Օ իրթիքեապաթը մէյտանա չընգարմը՛ վէ միւթէճա-սըրլարընը լայըզ օլտուգտար ճէզա-յա չարբմը՛ օլմասը՝ Ֆրանսա հիւ-քիւմէթը հազըրէսի իչին մուճիպը չէրէֆ ատտ օլունմագ լազըմ կէլիր իքէն, խիլաֆկիրան ֆըրգասը՝ մէ-սէլէնին պու ճիհէթինի նազարը տիգգաթա ալմասը։ Ի՛նչ պաշնտա պուլընանլարա գարշը՝ ալէտտէվամ՝ «հիւքիւմէթի իշէրինին՝ սիզին կիւ-նինինիզտէ նասը՞լ ատամլարընը էլինէ տիւչտիկիւ իշթէ կէօրիւլյօր. պէոյ-լէ պիր հէյէթը իսարէյէ մալիք օլ-տուղըմըզտան տօլայը հիճապ իտի-յօրը՞» տէտիլէր։ Վագրա՝ պու շիտ-տէթլի միւպահասալար նէթիյճէսինի-տէ՝ երինէ՝ Ֆրանսանընը իսարէյի հա-զըրէսի ղալիպ չըգտը իսէ տէ, Բա-նամա մէսէլէսինին Ֆրանսա իչին-ը բէք վէխիմ պիր թէհլիքէ թէզքիլ իթմիշ օլտուղը երինէ ինքեար օլու-նամագ։

* * *

Ֆագաթ պու կիւն պու պէնտի եաղմագտան մագսէտիսիվ՝ մէսէլէ-նին բօլիթիգայա ատտ գըմընտան պահս իթմէք տէյիլ տիր։

Պու մէսէլէնին պիր տէ բարայա թէաղիւգ էյլէր ճիհէթի վար տը։

Բանամա գանալընը հաֆր իթմէք՝ Ֆրանսըզլարընը իչի տէյիլ իտի. վէ Ֆրանսըզլարընը իչի օլմասընը պու թէչէպպիւստէ վուգու պուլան պէօ-յիւք պէօյիւք հիսապ խաթալարը խպաթ իթտի։

Երկ ղչ. մասրաֆա միւհթաճ օ-լան պիր իչին օֆուզ ղչ. իլէ իքմալ օլունապիլէճէկի պէյան օլունմուշ ի-տի։ Օթուզ ղչ. քեամիլէն սարֆ օ-լունտը. հալ պու՝ քի՝ իշ հէնուզ բուպզընտա պիլէ տէյիլ իտի։ Իքի իւշ քէրրէ տահա—հէր տէֆտաքընտա արթըգ օ գատարլա իշին պաշա չը-գարբլապիլէճէկի պէյան օլունարագ, Ֆրանսըզլարընը քէսէսինէ միւրաճա-աթ օլունտը։ (Պու միւրաճաաթլար էնասընտա Ֆրանսը միլէթինի ի-շին հագգի հալի հագգընտա ալ-տաթմագ, վէ Բարլամէնթոտան ու-սուլտէն օլան միւսաատէի իսթիհ-սալ էյլէմէք իշին նասը՞լ բիշվէթլէր տաղտըրմըշ օլտուղընը պիլախէրէ Բանամա իրթիքեապաթը տավար-ը իսպաթ իթմիշ տիր։) Ֆագաթ նէհայէթ Ֆրանսը միլէթինին ճէօ-մերպիկինին տէ, Մ. տը Լէսէբին նամընա իթիմասընընը տա պիր տէ-բէճէսի վար իտի։ Իշ օ տէրէճէյէ կէլիպ տայանընճա Ֆրանսըզլար ար-թըգ պիր բարա պիլէ վէրմէզ օ-տուլար։

Իշթէ օ կիւն Բանամա իշի եաբը եօլտա գալը։

* * *

Պու թէչէպպիւսին՝ Ֆրանսըզլարընը իշի օլմասընը պիր ազ էվվէլ պէ-յան իթտի։

Պաշգա պիր ալեագատար վար ի-տի քի՝ Բանամա գանալընը գաղը-մագ՝ օնըն բէք պէա իշի իտի։

Ֆրանսըզլար ՝քէնտիլէրինտէն պիր գաշ պին մի ուզագտա պիր նաֆիա իշլէնէ թէչէպպիւս իթմիշ իտիլէր։

Օ եէրին էթրաֆընտա պիր գաբըշ թօբրագլարը, վէ—թիճարէթը պահ-րիյէլէրինին հալինէ նազարէն—տի-կէր միլէթլէրին ֆէվգընտա հիչ պիր թիճարէթ մէնֆաաթլարը եօգ իտի։

Ֆագաթ իքի Ովկիանոս արասընտա պիր գանալ աշըմասընտա տօղ-ըուտան տօղրույա մէնֆաաթտար օ-լարագ տիկէր պիր միլէթ մէվճուտ իտի։

Օ միլէթ՝ Միհթէմէանի Ամէ-ռիգա միլէթի տիր։

Թէքմիլ Ամէրիգա գրթասընին էթրաֆընը տօլայմագսըզընն Աթլան-թիգ Ովկիանոսընտան Բասիֆիգ (Խաղաղական) Ովկիանոսընա կէչէ-պիլմէք Ամէրիգալըլար իշին ասքէ-րի նօգթաի նազարընտան պաշգա՝ հայրէթէֆզա պիր սուրէթտէ թէ-բրագը էյլէմէքտէ պուլընան թի-ճարէթը պահրիյէլէրի նօգթաի նա-զարընտան տա պիրինճի տէրէճէտէ էլզէմ պիր գօլայըգ իտի։

Ֆագաթ պու գօլայըգը նա՞սը լ հուսուլէ կէթիրմէլի։

Էն գըսսա եօլ օյան Բանամա թա-րիգի՝ Ֆրանսըզլարընը էլինտէ պու-լընմագտա իտի։

Վէ՝ վագրա՝ քէնտիլէրի ինչաա-թա տէվամ իտէմէյօրլարա տա, է-կէր Ամէրիգալըլար՝ Ֆրանսը գումբ-բանեասընընը Գօլամպիա հիւքիւմէ-թինտէն իսթիհսալ իթմիշ օլտուղը իմթիյազա, վէ վիւճուտ կէնթիրմիշ օլտուգլարը ինչաաթա միւշթէրի չըգսա, Ֆրանսըզլարընը քէնտի թէք-միշ խաթալարընը (եանլըշ հիսապ-լար վէ ինչաաթճա պասիրէթսիզլիք-լէր նէթիյճէսի օլարագ պիհուտէ սարֆ իթմիշ օլտուգարը թէքմիլ բարալարը) Ֆրանսըզլարա թաղմին իթտիրմէք իսթէյէճէքլէրի աշի-քեար իտի։

Ինշթէ շու հալ միւվաճէհէսինտէ տիր քի՝ Ամէրիգալըլար —կէօյա Բա-նամա թարիգինի պէյնմէյօրլար իմիշ կիպի— Նիգարակուա գանալը-նըն հաֆրընը թէզէքքիւրէ պաշա-տըլար։

Ամէրիգալըլարընը պու իշտէ նէ գատար մէհարէթլէ հարէքէթ իթ-միշ օլտուգլարընը պունտան էվվէլ էյզահ իթմիշ օլտուղընտան, եէ-նիտէն էյզահընա լիւզում կէօրմէյիշ։

Շու գատարընը նազարը տիգգա-թա ալմագ քիֆայէթ իտէր քի՝ Ամէրիգա Մէճլիսը մէպուսանը՝ Նի-գարակուա խաթթընը թէրճիհ իթ-տիկինի տահա կէչէն յունվարընն 10ընտա իթթիֆագը արայա եա-գընը պիր էքսէրիյէթլէ իլան էյ-լէմիշ իտի։ Հալ պու՝ քի՝ պէշ այ երբմի կիւն սօնրա (30 յունիս 1902) օ այնի մէճլիսին՝ Բանամա Ֆրանսըզ շիրքէթինին հուգուգ վէ իմթիյա-զաթընընը իշթիրասը հագգընտա Ուաշինկթօն գապիտէթօսըյա շիր-քէթը մէզքիւրէ արասընտա ագտ օլունան մուգավէլէնամէյի թաատիգ էյլէտիկինի խապէր ալարգ։

Մագսէտ՝ մէզքիւր շիրքէթին իտ-տաալարընը էքսիլթմէք, շիրքէթի էհվէնն պիր ֆիյաթա պաշ էյմէկէ մէճպուր էյլէմէք իտի. վէ Ամէրի-գալըլար պու մագսէտլէրինտէ տէ մուվաֆֆագ օլտուլար։

Ֆրանսըզ գումբանեասընա քէնտի իմթիյազաթ վէ ինչաաթը մուգապի-լինտէ վէրիլմէքտէ օլան 200 միլեօն ֆրանգ՝ սարֆ օլունան բարալարա նիսպէթլէ հավուզ տօլուսը սու մու-գավիլինտէ պիր ֆինճան սու ալ-մագտան իպարէթ տիր. հալ պու՝ քի՝ Ֆրանսըզլար օնա տա նալ ալ-մամագ իհթիմալինի բէք եագն-տան կէօրտիւլէր. ֆարզ օլունսուն քի՝ Ամէրիգա միլէթի՝ գուվվէթլի-լէրէ մախսուս օլան պիր սապրսըզ-ըգլա Նիգարակուանընն հաֆրընը գաթիյէն գարարլաշընրա իտի, Ֆրանսըզլարընը սարֆ իթտիքլէրի բարա մուգապիլինտէ պիր հապպէ պիլէ ալամայաճագլարը մուհագգագ իտի։

Ինշթէ պու իհթիմալ միւվաճէհէ-սինտէ տիր քի՝ Ֆրանսըզ գումբան-եասը 200 միլեօն ֆրանգ պէտէլէ մուվաֆֆագաթ իթտի, վէ իլավէթէն տէմէկէ մէճպուրըզ քի՝ էՅԻ ԻԹՏԻ, գիրա Ֆրանսըզլար իշին պու իշին իշինտէն չըգմագտան պաշգա չարէ եօգ իտի։

* * *

Բանամա խաթթընընն Նիգարա-կուայա միւրաճճահ օլտուղընը Ամէ-ռիգալըլար բէք էյի պիլմէքտէ ի-տիլէր. պու գատար մէհարէթլէ՝ ինչ՝ Բանամա խաթթընը էլէ կէչիրինճէ-յէ գատար սիւրիւքլէմէլէրի՝ մահ-զա՝ պունը պիլմէլերինին նէթիյճէսի տիր։

Բանամա խաթթը տահա գըսսա, վէ ինչաաթը տահա գօլայ տըր. խաթթընն իքի ուճընտա Նիգարակուա խաթթընա գաթ գաթ ֆափգ լի-մանլար պուլընմագտա տըր. ֆա-գաթ պու միւթալէաթընն ճիւմլէսի-նէ ֆափգ օլարագ տիկէր պիր հալ վար տը քի —Մարթինիք ֆէլաքէ-թի իւզերինէ— Ամէրիգալըլարը՝ ար-թըգ պիւթիւն պիւթիւն Բանամայը թէրճիհէ սէվգ էյլէմիշ տիր։

Օ հալ շու տը՞ր քի, Նիգարակուա խաթթընտա հէնուզ սէօնմէմիշ միւ-թէատտա վօլգանլար պուլընտըը հալտէ, Բանամա խաթթը՝ վօլգան-տան քիւլյէն արի տիր։ Միլեօնլար-լա լիրա խարճայարագ վիճուտէ կէ-թիրիլէճէք պիր գանալը՝ վօլգանլար իւզերինէ թէէսիս իթմէք՝ էլպէթթէ ադըլը պիր իշ օլմագ իտի...։

Բանամա գանալընն դաղըլմասը՝ Ամէրիգանընն թիճարէթճէ թէրագ-գյաթընա եէնի պիր բէնլագ վէ-բէճէք տիր. սոն սթաթիսթիգլէր՝ սէնէվի իքի պուլուգ միլեօն թօնէ-լաթօլըգ պիր թիճարէթին գանալ խաթթընտան կէչէճէկինի իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։ Հասըլ օյան գօլայ-ըգ իւզերինէ՝ Ամէրիգա թիճարէթի-նին պիր գաթ տահա թէկէսսիւ էյ-լէյէճէկի մուհագգագ տըր։

Ֆագաթ, էն զիյատէ տիգգաթա ալընմասը լազըմ կէլէն ճիհէթ՝ էմ-բէրիալիզմ բօլիթիգասընընն նալ օ-լաճաղը թէրագգը տըր։

Կէչէն սէնէ Ամէրիգամէճլիսը այա-նընտա ազատան պիր զաթ՝ «Բասի-ֆիգ Ովկիանոսը՝ պիզիմ (Ամէրիգա-ալըլարընը) տէնիզիմիզ տիր» տէյօնի-տա էյլէմիշ իտի։ Պիր գաշ հաֆթա էվվէլ՝ Ամէրիգա սէֆիրլէրինտէն պի-րի տէ այնի սէօզիւ թէքրար իթտի։

Թէքմիլ Բասիֆիգ Ովկիանոսընա հիւքմ իթմէք ...էմէրիա-լիզմ բօլիթիգասը իշին պունտան վասի պիր հուտուտա թասավվուր օ-լունապիլէր՞ մի։ Գ. Ս.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՆԷ

Լօնտրատան վարիտ օյան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, գրալ Եէտինճի էտուարտըն թապպէլերի՝ գրալ Մի-շարէլէյհին թամ թագընմա բէսմի օգոստ. 9տա վուգու պուլմասընա միւսատտէ իթմիշէր տիր։

Էվվէլքի ազշամ Լօնտրատա էհա-լի՝ փուգարա չօճուգլար խասթա-խանէսինէ իանէթէն թէչքիլ օլու-նան ումուրը խայրիյէ պազարընը բէսմէն քիւչատ իթմէք իւզրէ գը-րալիցա Ալէքսանտրանընն կէլմէսինէ պէքլէմէքտէ իքէն, քիլիսէնին տու-վարընտան աշաղա 100 քիլօ ազըր-ըգընտա պիր թաշ տիւշմիշ վէ պիր գատն թէլէֆ օլուպ, սէքիզ քիչի տէ եարալանմըշ տըր։

Իթալիա գրալը Վիգթօր Էմմա-նուէլ Ռուսիայա կիթմէք իւզրէ էվ-վէլքի կիւն Օմսատան հարէքէթ իթ-միշ տիր։ Իթալիա խարիճիյէ նազը-ըը Մ. Բրինէթթի՝ գրալընը ըէֆա-գաթընտա պուլընմըշ տըր։ Էնանի հարէքէթտէ էհալի՝ գրալը միւշա-ըէէյհի քէմալը չէվգ ու մէսէրրէթ-լէ ալգըլյամըշ տըր։ Գրալ Վիգթօր Էմմանուէլ՝ օգոստ. 30տա տա Պէր-լինէ կիտիպ, իւչ կիւն .օրատա գա-լաճագ տըր։

Կրանտիւք տ'Օլտէնպուրկ իլէ զէվ-ճէսի կրանտիւչէս՝ էվվէլքի կիւն Բէ-թէրսպուրկ ճիվարընտա Բէթէրհօֆա միվասէլէթ իտուպ, սթասիօնտա իմբէրաթօր իլէ իմբէրաթօրիցա վէ կրանտիւքլէր թարաֆընտան քէմա-լը սամիմիյէթլէ գապուլ օլունմուչար տըր։

Նիւ-Եօրգտան Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ամէրիգա-տա Բիթսպուրկ մատէնէլէրինտէ պիր բաթլայըշ վուգու պուլուպ, 300 քիչի թէլէֆ օլմուշ տըր։

Մարթինիքտէ ֆօր տը Ֆրանսատա եանար տաղըն տէհշէթլի պիր սու-ըէթտէ եէնիտէն թութուշմագա պաշլատըլընը տիւն թէլէկրաֆ խա-պէր վերմիշ իտի։ Խասարթընն տէ-ըէճէսի հէնուզ մալիւմ օլմայըպ, թէլէկրաֆ թէլլէրի՝ սիյալէի էլէք-թրիգիյէտէն եանմըշլար տըր։ Գար-պէ բիշկեահընտա վարօր տէրունին-տէ պուլընան Խնկիլիզ պիմիրի հէ-յէթինտէն հիչ պիր մալիւմաթ օ-մատըընտան, հագգլարընտա էնտի-շէ ու վէսվէսէ հիւքմիէրմա օլույօր։ Հալ պու քի, Ֆրանսը ալիմլերի էվ-վէլքի կիւն գաթէն Կուատրուբա տօղրու հարէքէթ իթմիշլէր իմիշ։

Ֆրանսատա բուխսաթ ալմամըշ օ-լան բուհանի ճէմիյէթլերի պու հաֆ-թա ֆէսխ իտիլէճէքլէր տիր։

Մաճառ բուհանի մէնէտատարա-նընտան գարտինալ Շլատգը վէ-ֆաթ իթտիկի՝ Բէյթատան պա թէ-լէկրաֆ խապէր վերէյյօր։

Բէքինտէն Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէզքիւ-տէ գօլերա խասթալընը եայընընյօր։

Աւսթրիա-Մաճառիսթան մուգա-վէլէնամէսինէ (գօմբրօմի) տարը միւզաքէրաթընը իճրասընա էվվէլքի կիւն տախի Վիէննատա տէվամ օ-լունմուշ տըր։ Իքինճի տէրէճէտէ նօգթալարընը թէսվիյէսինտէն սօնրա գարարը գաթիսի վերիլէճէք տիր։

ԶԱԽԻՐԷ ՖԻՅԱԹԸ

Անատօլուտան վուգու պուվան պուղ-տայ սէվգէյլաթընընն մահատատյէթինէ բաղմէն, երինէ չէհրիմիզ պօրսասը ֆի-յաթլարընտա պիր կէօնա թէպէտտիւ-լաթ կէօրիւլէմէմիշտիր։ Սաթըլան մալ-լար աթիէքի ֆիյաթլարա սաթըլմըշ տըր.

	Լիպրատան աշաղը
Առնճի պէյազ	9½ ղրշ.
Զինճի »	10¼-10½ »
Գարըբգ եումուշագ	10½-10¾ »
» չավտարը	11¾ »

Սէրթ պուղտայ իւզերինէ Իզմիր նա-մընա պիր չօգ մուամէլաթ իճրա իտիլ-տիկինտէն, մէզքիւր պուղտայ ֆիյա-թը իւզերինէ ազ պիր թէրագգը կէօ-ռիւլմիշ, վէ նէվինէ կէօրէ գըյէսի 32½-34 բարայա գատար սաթըլմըշ տըր։

Տիւն Անատօլուտան չէհրիմիզէ 17 վակօն, եանի 8500 քիլէ պուղտայ եէ-թիշմիշ իսէ տէ, պէօյիւք դըսմը սա-թըլմըշ իտի. վասըլ օլան սէրթ պուղ-տայըն քաֆֆէսի էլտէն չըգարբլմըշ տըր։ Սինօպտան 2500 քիլէ պուղտայ եէթիշմիշ տիր։

ԱՇԱՐ ՀԱԳԳԸՆՏԱ
ԵԷՆԻ ՊԻՐ ԴԱՐԱՐ

Միւղայէտէտ թալիպի զուհուր իթմէմէսինէ վէ եախօտ պէտէլաթը լայըգէսինի պուլամամասընա մէպնի պէտէլաթը իլթիզամիյէյ մահսու-պէն աշար իլթիզամ իտէնլերտէն վէ քէֆիլէրինտէն տէվէվէթ նամընա թէֆէվվիւզ օլունան էմլաք վէ ա-բրազինին լայըգլյա իտարէ օլուն-մամասընտան տօլայը Խաղինէճէ իսթիֆատէ օլունմամասը վէ արա-զինին զրաաթտան թաթիլի եիւղուն-տէն տախի պաշգաճա զարար թէ-ըէթիւպ իթմէսի հասէպիյլէ պունլարընը պիր ան եվվէլ սաթըլմասընա ախտ թէտպիրլէրին իթթիհսալ վէ իճրասը, վէ արազի վէ էմլաքը մէզ-քիւրէնին սաթըլմասը իչին Խաղինէ իւէ վիլայէթլեր պէյնինտէ իշար իլէ վագթի կէչիրիլմէսի թէչէպպիւսա-թը վագտատա սէմէրէի մաթլուպէ հասը օլամասընը միւսթէղիմ օ-լուպ, Խաղինէյէ մալ օլտուղը պէ-տէլ իլէ միւշթէրիսի պուլընմայան էմլաք վէ արազի հագգընտա պու-հալ թէմամըյլա վագը օլաճաղընտան, պունա մահալ գալմամագ իւզ-րէ թաշրարատա վալի վէ միւթէ-սարրըֆ վէ գայմագամլարընը ըիյա-սէթլէրի ալթընտա, զէվաթը մալիւ-մէտէն միւրէքքէպ պիրէր գօմիսիօն թէչքիլլյէ, միւղայտէ իչինին օրա-լարտա իճրասը՝ պէրապէր Խաղի-նէճէ մախսուս պիր գօմիսիօն թէչ-քիլ օլունարագ, պու եօլտաքի մու-խապէրամ վէ մուամէլաթընը թէսրի օլունմասը վէ պունլարընն ճիւմլէսինի բէչինն բարա իլէ թաղիպ զուհուրի մէմուլ օլմատըընտան, էվվէլա պէ-տէլի բէչինն թէէտիրէ օլունմագ իւզ-րէ պիրմիւզայէտէ հիչ թաղիպի պու-լունմայանլար վէ եախօտ պէտէլի հատտը լայըգընա վասրլ օլամայան-լար պէտէլինին 3տէ 1ինճէն նօգսան օլմամագ իւզրէ պիր մըգտարը բէ-չին, վէ գունսուրը պիր գաշ սենէտէ թագսիրթէրլէ ալընմագ վէ թագսի-թէ բարայի օլունաճագ գըսմը՝ թէէ-մինաթը գավիյէ սիրդ օլունմագ իւզ-րէ իքինճի տէրէճէտէ պիր քէր-ըէ տահա միւզայէտէ օլունըպ, պուլընան պէտէլ իլէ սաթըլմասը, վէ պէտէլինտէն պիր գըսմընը թէէ-լի մատտէսի՝ վիլայաթա չիմտիտէն իշար օլունմայըպ, պէտէլաթը լայը-գա իլէ թաղիպ զուհուր իթմէքտիկի-նէ տաբր վագը օլաճագ իշարաթ իւզերինէ, պու վէճճէլի թաղիմաթ ի-թթասըյա իչմասընընը իճրասը, վէ պիր տէ տէվլէթ նամընա էմլաք թէֆէվվիւզի իհալէի աշար սըրասընտա թէէվինաթընն էմլաքա միւն-հասըը թութուլմասընտան նէչէթ իտէրէք, պու սուրէթլէ թէֆէվվիւզ օլունմագտա պուլընան էմլաք մըգ-տարընն կիւնտէն կիւնէ չօղալմասը՝ մաթլուպաթը խաղինէնին կէճի-քմէրէ օղրամասըյա պէրապէր Խաղի-նէնին միւթեզարրուր օլմասընը տա մուճիպ օլտուղընտան, պարի պունտան օսնրա պու եօլտա խասարը Խաղինէյէ մահալ վերիլմէմէք իւզրէ թէէվինաթընն էմլաքա հասրընտան սարֆը նազարա, տահա նաֆի վէ մազարրաթտան սալիմ պիր թէտպիր տիւշինիլէրէք իշարը խուսուսընընն՝ նէզարէթը միւշարէյէհայա թէպլիղ լիւզումը՝ օլ պապտէ Մալիյէ նէ-զարէթինտէն վուգու պուլան իշար իւզերինէ էվվէլճէ արզ ու պէյան գըլընմըշ իտի։

Օլ պապտէ սէպգ իտէն թէպլիղը սամիյէ ճէվապէն նէզարէթը միւշ-ըէյէհատան պէտէթագսիմ Շուրաի Տէվլէթէ հէվալէ, վէ Մալիյէ տարէ-սինտէ գրաաթի օլընան թէզքէրէտէ վիլայաթը Շահանէյէ թէպլիղաթը լազըմէ խիֆա, վէ միւշթէրի պուլը-նամայաճագ էմլաք մուխապէրաթի վէ մուամէլաթը իչին տէ Խաղի-նէտէ պիր գօմիսիօն թէչքիլ օլընմըշ, վէ իչպու գարարընն իթթիհսալընը-տան պէրի իճրա գըլընան թաաղի-պաթ իւզերինէ մուգատտէմիրի ֆիւրուխթ օլընապիլմէքտէ օլան մըգտարտան զիյատէճէ էմլաք վէ արազի սաթըլմասը միմքին օլմուշ իսէ տէ, էլտէ պուլընան էմլաք վէ արազիյէ նիսպէթլէ սաթըլանլար երինէ ճիվզի օլմագլա պէրապէր պիր թարաֆտան եէնիտէն թէֆէվվիւզի մէճպուրիյէթ կէօրիւլէնլեր էվվէլքի-լերէ ինզիմամ իթմէքտէ օլմասըյա, վէ պիր գըսմընն մէնաֆիտէն հագ-գըյա վէ պիր գըսմընտան տա հիչ իսթիֆատէ օլունմայան վէ զըրա-աթտան մուաթթալիյէթլերի տէպաղ-գաճա մուճիպը խասար օլան էմլաք վէ արազի մէրգումէնին՝ Խաղինէնինպու-գատար իհթիյաճաթը սըրասընտա պու վէճճէլէ տուրուպ գալմասը ասլա ճարիզ օլմայըպ, պունլարընն պիր ան եվվէլ էլտէն չըգարբլմասը իչին տա-հա միֆիտ վէ միւէսսիր պիր թէտ-պիր իթթիհսալը՝ տերէճէյի վիւճուպ-տա կէչրիլմէսիյլէ, էյճասը լէտէլ միւթալիա էմլաք վէ արազիի մէզ-քիւրէնին իչինտէ խան վէ ճէսիմ մա-ղալա վէ չիֆթիլիք վէ համմամ կիպի 80-100000 ղչ. պէտէլի օլանլար՝ էն-

---

)(98)(

ՊԻՉԱՐԷ ՖԱՄԻԼԵԱ

—Էվվէթ։

—Նի՞չիւն օ վագթ սէօյլէմէմին։

—Օնուն եանընտա սէօյլէմէկէ ճէսարէթ իտէմէմիմ։

—Ինչի՞ն եանընտա։

—Նայը թայը յանընն եանընտա։

—Անը կէօրմի՞ւն մի։

—Էվվէթ, կէօրտիւմ։

—Շիչէխանէա՞ մի։

—Էվվէթ. էմին իմ քի, կէօրիւր կէօրմէզ տէրհալ թանրարմ։

—Սէօյլէ, սէօյլէ, պէտպախթ չօճուգ... թահարրիյաթըմըզտան շիւպհէլէրէք թէհլիքէյի կէօրիւնճէ ֆիրար իտէճէք տիր...

—Օ՛, անընն ֆիրար իտէճէկինտէն պանա նէ՞...

—Իսմի նէ՞։

—Իսմինի պիլմէյօրմ, լաքին ուզուն պօյլու, պայը պէօյիւք, էսմէր չէհրէլի, օմուզլարը կէնիշ պիր ատամ տըր. անընկա տա գօնուշմըշ, վէսաթաթընա միւրաճաաթ իթմիշ իտինիզ։

—Իշպայը՞ մը

Զօճուգ պաշընը սալլայարագ,

—Հայր, եօթէքի...—տէտիկի զէման Վալանթին գըսրգ պիր սէտա իլէ,

—Բիէր Ժուրտան մը։

—Էվվէթ, սիզ տէ պու ատամը օ իսմ իլէ չաղըրմըշ իտինիզ։

Բիէր տուվարընն տիպինտէ ճէրէյան իտէն պու միւքեալէմէ վէ մուհավէրէյի պիթէմամինա իչիթմիշ վէ պիր կիւլիմսէյիչլէ,

—Էվվէթ, մահվ օլույորըմ.—տէմիշ իտի։ Լաքին Վալանթին պունա ինանմայարագ,

—Ալտանմայասընն... պու ատա միհթէմիլ տիր։

—Նէ՞, կէօրտիւկիմի սէօյլէյօրմ...

—Բիէր նամուսը պիր ատամ տըր, նասը՞լ օլուր տա պու ճինայէթի իրթիքեապ իտէր... թէքբար իտիյօրմ քի ալտանմայասընն... պիր էյի տիւչիւն...

—Ինընն ատամ էօլտիւրտիկինի պիլէմէյօրմ. լաքին էմին իմ քի, նայը թաչյան պու իտի...

Նէ՞ ղարիպ խապէր։

Վալանթին Վիլպրէտէն պիր նասիհաթ թալէպ իտիյօրմըշ կիպի պագրյօր իտի. պու նազար պիլէ բէք զիյատէսիյլէ թէրէտտիւտլի իտի. չօճուգ պիլա չիպհէ վուգուը հալի անլաթմըշ իտի։

Վիլպրէ իսէ օրմանլարընն էկի գուրտլարընտան օլտըը ճիհէթլէ, ճինայէթին երթէսի կիւնիւ գումլար իւզերինէ Բիէր Ժուրտանընն այաղընընն էսէրինի կէօրմիշ վէ պու միւշահէտաթընը Վալանթինէ տէ սէօյլէմիշ իտի։

Կէօրտիւկի իքի այագ էսէրի մատամ տը Հօթֆօր իլէ Բիէր Ժուրտանընն օլտուղընը տա պէյան էյլէմիշ իտի։

Պու հալտէն ալտանմամըշ վէ Բիէր Ժուրտանընքի տօղրու չըգմըշ իտի։

Վալանթին բէք զիյատէսիյլէ մուզտարըպ օլտըը հալտէ,

—Նէ՞ եաբմալը.—տիլէրէք իսթիյազը քէյֆիյէթ իթմիշ իտի։

—Միւսիւ տը Սէվէրագ, պու գատար ամէլէյէ լիւզում եօգ. Ժուրտանը շիւպհէյէ գօյարրմագտըզընն չիչէխանէյի թանը նէզարէթէ ալըրըզ. հէմ էմին օլընը զ քի, Բիէր՝ չիչէխանէտէն պիր ատըմ պիլէ տիշարրյա աթմամագ։

Պունընն իւզերինէ օրատան ուզագլաշընըլար։

Բիէր բէնէբէյէ տայանմըշ օլտըը հալտէ կէօղտէն ուզագլաշընճայա գատար էթրաֆա պագարագ, թէատիւֆ իտէճէկի թէհլիքէյի տիւշիւնմէքսիզին կիւլիւմսէյօր, Պէրանժէրտէն պաշգա հիչ պիր չէյ տիւշիւնմէյօր իտի։

4.

Շավարօնընն Սէն Ժօրժ սօգաղընտա վագը իտարէխանէսինտէ բէք կիւզել հիւսնի խաթթա մալիք, վէ քէնտիսինէ թէվտի օլընան վագիֆէյի հիւսնի իյֆա իտէր Պարապա նամընտա պիր իսթիյար վար իտի։ Ալթմըշ եաշարընտա պուլը-նան Պարապա՝ Շավարօնընն իտարէխանէսինէ կէլմէգտէն էվվէլ բէք տէ ֆէնա մա-հալէրտէ պուլընմամըշ իտի։ Կէնճլիկինտէ չարապ թիճարէթի իլէ մէշղուլ իքէն իլանը ինքլաս իթմիշ օլտըը հալտէ նամուս ու հայսիյէթինի մուհաֆաղա իթմէք ինչիւն թէքբար օ թիճարէթ իլէ իշթիղալ իթմիշ վէ Պօրտօտա պիր պէօյիւք չա-բապ մաղազասընա գօմսիսիօնընընը գէլգէրիլ իսէ կիրմիշ իտի իսէ տէ, իգթիտարսըզլըընն-տան տօլայը մէմուրիյէթինտէն չըգարբլմըշ իտի։ Ինշթէ օ զէման էվվէն էվվէ, մէ-մուրիյէթտէն մէմուրիյէթէ կիթմիշ վէ 7-8 սէնէ մուգատտէմ իտարէխանէյէ քէա-թիպ օլմուշ իտի։ (Տէվամի)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐ

Ամերիկայի Հայ Գրողներու Միութեան Հրատարակչատան կողմէ հրատարակուած նոր գիրքերուն մասին գրեցինք։ Ներկայ թերթերուն մէջ կը տրուի Գ. Սեբաստացիի «Ամերիկայի Հայերը» գրքոյկին ամբողջական գրախօսութիւնը։ Գրքոյկը 32 էջ է։ Գինը 25 սենթ։ Գրքոյկը կարելի է գտնել Ամերիկայի Հայ Գրողներու Միութեան Հրատարակչատան հասցէին մէջ։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏԱՆ ԿՈՂՄԷՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ԳՐՔԵՐ

Ամերիկայի Հայ Գրողներու Միութեան Հրատարակչատան կողմէ հրատարակուած գրքերուն մասին գրեցինք։ Ներկայ թերթերուն մէջ կը տրուի Գ. Սեբաստացիի «Ամերիկայի Հայերը» գրքոյկին գրախօսութիւնը։ Գրքոյկը 32 էջ է։ Գինը 25 սենթ։ Գրքոյկը կարելի է գտնել Ամերիկայի Հայ Գրողներու Միութեան Հրատարակչատան հասցէին մէջ։

տէր, վէ դէսմը քիւլիսի 3-5000էր ղ.լէդ, վէ տահա ազ գէյմէթտէ օ-լարագ պունլարըն թէֆիվզ մա-հալէրինինտաիրէի մէէզունիյէթինտէ օլմայէպ տա լիվա վէ վիլայէթտէն իսթիյանը մէվգուֆ գալտրգա, մուամէլէնին պիր իքի այ վէ պազէն տէ իսթիլամ վուգուրյա տահա պի-յատէ իմթիհանատը՝ էմրը պիթթապ օլսէրընտան, պէօյլէ պիր գաչ պին ղ. գէյմէթինտէ էմլաք վէ արազի ազաճագ օլանլար՝ թէէմինաթ վէ եա-խոտ քէֆիլ իրաէսիյէ պունլարա թա-լիպ օլուպ տանէթիճէի մուխապէրաթ վէ մուամէլաթա ինթիզար իթմէք-տէն իսէ, էֆիրատ թարաֆընտան սա-թըլմագտա օլան էմլաք վէ արազիյէ ըսղպէթ իտէճէքլէրի տէրքեարտը։

Հէր սէնէ գազալար իտարէ մէճ-լիսլէրինճէ 5-600,000 վէ 1 միլեոն ղ.լէգ վէ պազը գազալարտա 2-3 միլեոն ղ.լէգ ազար, վէ պիր միւտ-տէթը գալիլէ իչինտէ պիրմիւզայէտէ իհալէ գրըմնագտա օլմասը յա պէօյ-լէ միլեոնլարճա ղ.լէգ ազար իհա-լէսինէ մէմուր օլան մահալլի իտարէ մէճլիսլէրինին ազարա նիսպէթլէ ճիւզի օլան էմլաք վէ արազի իհա-լէսի իչիւն տէ շայանը իթիմատ օլ-մասը թապիի կէօրիւնմէսինէ, վէ ա-շարընը իհալէսի մէվսիմլէրի՝ վիլայա-թը Շահանէճէ արազի ֆիւրուխթը իչիւն էն միւնասիպ պիր զէման օ-լարագ, արազի ալըմ վէ սաթըմարը էքսէրիա օ զէման վուգու պուլմագ-տա օյտուղընտան, էմլաք վէ արա-զիի մէրգումէնին իտարէ մէճլիսլէ-րինտէ ազար իհալէսի զէմանընտա միւզայէտէ վէ ֆիւրուխթը՝ պունլա-րըն էն զիյատէ բարա իտէճէք պիր զէմանտա սաթըլմասընը վէ էմրը միւ-զայէտէ վէ իհալէնին տէ թէմամ պէնէյէթինի թէէմինէ խատիմ պու-լընմասընա մէպնի խան, համմամ վէ չիֆթիլք կիպի պէտէլլերի եիւքսէք օլան էմլաք վէ արազի՝ քէմաֆի իւս սապզգ վիլայաթըն ինղըմամը մէէ-զունիյէթիյլէ սաթըմագ չարթըյա պէտէլլերի 50000 ղ.ա գատար օլան էմլաք վէ արազի՝ գազալար իտարէ մէճլիսլէրինճէ ազարը իհալէսի զէ-մանընտա իհալէ օլընմագ իւզրէ տէֆթերի պիթթանգիմ միւզայէտէ-յէ վազ օլունըզ, տէֆթերին պիր սուրէթի լիվա կէօնտէրիլմէքլէ պէրապէր պունլարը միւզայէտէյէ գօնդրըլըզը, վէ ազար զէմանընտա թէֆվիզ վէ իհալէ օլունճաղը՝ ճիւ-վար մահալլէրէ վէ քէնտիլէրինին անլայաճագլարը լիսան վէ թապիր իլէ քէօյլէր էհալիսինէ իլան օլընա-ճագ տըր։

Ազար իհալէ մէճլիսլէրինէ միւլ-թէզիմլէր վէ քէֆիլլէրտէն վէ քէօյ-լեր էհալիսինտէն բէք չօգ քիմսէլեր միւրաճաաթ իթմէքտէ օլտրգլարընը-տան, օնլարա տա քէյֆիյէթ թէֆ-հիմ, վէ քէօյլեր էհալիսի թէչվիգ օ-լընարագ, էմլաք վէ արազիի մէրգու-մէտէն օ զէմանընն ալըմաթըմ ֆիյա-թընա կէօրէ հատը լայզդէը պու-լանլարը հէման գարարտատէսինին քէչիտէ, վէ պիր հաֆթա զարֆընտա 100տէ 5տէն տուն օլմամագ իւզրէ զամմ գապուլիյէ պիր հաֆթանընն խիթամընտա իհալէի գաթիյէլերի-նին իթրա, վէ պէտէլինին ախզըյա սաթըն ալընանը թէսլիմ, վէ ալէ ու-սուլ թարու սէնէտի իթասը հագ-դընտաքի մուամէլաթը լազըմէնին տէրագապ իյֆա օլունմասը, վէ ա-շար իհալէսինտէ օլտուղը կիպի, սաթըլաճագ էմլաք վէ արազի իչիւն տէ պիր գըլթա միֆրէսաթ տէֆ-թերի թանգիմ իտիլմէսի, վէ պազը էմլաք վէ արազինին ահվալը միւթէ-ատտիտէտէն տօլայը գըյմէթի ար-թաճազը ճիհէթլէ, հիւքիմէթճէ թէ-ֆէվվիւզ օլունտըզը պէտէլի թուրթ-մագ՝ հատտը լայզդէը պուլմասը տիմէք օլամայաճազընտան, պունլարը պէտէլը թէֆէվվիւզի տէ-յիլ՝ հատտը լայզդէը պուլմա-սընա տիգգաթ օլունմազլա պէրա-պէր, պազըլարը տախէ պէզզա-ռուրէ պէտէլը թէֆէվվիւզինի պու-լամայաճազընտան, պունլարը պէ-տէլթը թէֆվիզլիյէսինի պուլ-լամասը էսպապլընին մազպա-թարտա վազիհէն կէօսթէրիլմէսի, վէ տէֆթերտէն պիր նիւսխէսինին տօղրուճա խազինէյէ, վէ տիկէր նիւսխէսինին լիվայա վէ օրատան տա վիլայէթէ կէօնտէրիլմէսի վէ պու տէֆթերլեր իւզերինէ թէգդի-գաթը լազըմ իյֆասըյա տէյէրին-տէն աշազը սաթըմըզ պիր չէյ օլ-տուղը թէպէյյուն իտէր իսէ՝ նօգ-սան պէտէլին իհալէ հէյէթլերինէ թազմին իթտիրիլմէսի, վէ սաթըլան էմլաք վէ արազի էսմանընին իրսա-լաթ գայտրյա գազալարտան տէֆ-թեր իլէ պիրլիգտէ տօղրուճա խա-զինէյէ կէօնտէրիլմէսի, վէ էսմանը մէրգումէնին մահալլերինճէ հիչ պիր սէպէպ վէ պէհանէ իլէ հիչ պիր մասրաֆ իլմթիյար օլունմայըզ պու եօլտա իհալէ օլունան էմլաք վէ ա-բարպինին տէֆթերը վէ էսմանը՝ խա-զինէճէ մալիմ օլան խիթամը իհա-լէի ազար թարիխինտէն իթթպարէն պիր այա գատար իրսալ օլունմասը-ղը հալտէ օ գազա մալ միւտիրինին հէման ազ իտիլմէսի, վէ վիլայաթ վէ լիվա մէրքէզլէրինտէքի էմլաք վէ արազի հագգընտա տա վի-լայէթ վէ լիվա իտարէ մէճլիսլէ-րինճէ պու եօլտա մուամէլէ օլուն-մասը, վէ չու մուամէլէնին՝ հէր սէ-նէնին ազար իհալէսի մէվսիմինտէ իճ-բասընը, պու մէվսիմին զայրը զէ-մանտա թալիպի զուհուր իտէն վէ հատտը լայզդէը պուլան էմլաք վէ արազինին քէմաքեան վիլայէթլէր-տէն իսթիյզան, վէ ֆագաթ ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա իքմալը մուա-մէլէյէ տիգգաթ օլունարագ սաթըլ-մասը միւնասիպ օլաճաղը պէյանը իլէ միւթեգարրուզ իւլ հիլուլ օլան ազար միւզայէտէ վէ իհալէ մէվսի-մինտէ վիլայաթը Շահանէյէ թէպ-լիղաթը լազըմէ իյֆա օլունմագ իւզ-րէ, իյֆաի միւգթեզասը իսթիյզան օլունմըզ տըր։

Հէյնը միւզաքէրէտէ գազալար ի-տարէ մէճլիսլէրի՝ միւզայէտէ վէ ի-հալէի ազարա մէմուր օլտուղըը ֆի-հէթլէ մըգտարը պէտէլաճա անընմ էֆ. մէրազը տըր, սօնրա հէ-բիմիզ սէօզ իչիտիրիզ, պու իչ պիր-թինճէ, ֆարազ սիւբիւրկէյի ալընըզ, իսթ գաթա չըզընըզ, օրատա իւչ օտա վար, խայլի վագթ տըր սիւ-բիւրիլմէտի, ճամլարը աչընըզ, եվ-վելա չէօյլէ պիր գապաճա հէր թա-բաքին թօզընը ալընըզ, սօնրա սիւ-բիւրկէ իլէ բաթ բաթ վուրարագ կիւզէճէ թէմիզլէյինիզ, եաշ պէզ-լերլէ թօզը ալընաճագ չէյլերտէ պիր քիրլիկթ պրագմայընըզ, պարտագ-լարա, սիւրահիլերէ, գըրըլաճագ չէյ-լերէ էյի տիգգաթ իտինիզ, պիր չէյ գըրարսանըզ, այլըզընզտան էօտէ-թիրիմ հա՛, վագթընըզ գալըրսա, աչաղը էնինիզ, թաշլըզը իքի սու իլէ ալըվերիրսինիզ, չիմտի օ իչլերտէն էվվել, գըզըմ Տուրման... ա՛յ, Ներիման, կէթ չու տօյապը աչ, օրա-տա գահվէ թագմարը վար, պի-րէր ֆինճանլըգ իքի ճէղվէ ալ, պի-զէ պիրեր գահվէ բիչիր, պէն սատէ իչերիմ, էօթէքի գալթա չէքէրլի իչեր... հայտի պագայըմ, էլին իչէ եարաշը՞ր մը կէօրէյիմ. գահվէյի սագըն քէստիրմէ, քէօրիւքլիւ օլ-սուն...։

Պիր ազ էվվել Ներիմանա գահվէ իչմէք իստամէթճէլեր իչիւն թէրպի-յէսիզլիկին պէօյլուկի օլտուղը հագ-գընտա չէտիտ նասիհաթլարտա պու-լընըրքէն, չիմտի պէօյլէ քէօրիւքլիւ գահվէ ըսմարլամասը՝ գըրընն ֆէվգել-հատտ թէճճֆիլպինի մուճիպ օլտու-ֆագաթ հիչ սէս չըգարմասը. գահ-վէլերի բիչիրտի, սատէսինի էմնալա, վէ չէքէրլիսինի Նէվգէֆզայա վէր-տի։

Էմնալ.— Հայտի գըզըմ, պիր տէ տթէչ կէթիր.— Էմրինի վերտիքտէն սօնրա ճէպկինտէն ուֆագ պիր թա-պագա չըգարտը, զայէթ ճըզը ին-ճէ եարըմըզ սիկարալարտան պիր տանէ ալտը եագտը. պիր եուտում գահվէտէն սօնրա սիկարայը էօյլէ պիր չէքիչ չէքտի քի՝ պուրուն տէ-լիքլէրինտէն բարմագ գալընըզընտա տիւմանլար չըգմագա պաշտաը, գաշլարընը գալարըզ ֆէվգէլատէ պիր հազ իլէ պաշընը սալայարագ,

—Շիմտի էվվելքի կիպի տէօրթ պէշ գահվէ իլէ պաշըմը թօբայա-մայորըմ։ Թայյար ազա տա թիւ-թիւնի պիր եէրտէն ալմազ քի, կեահ էյի չըգար, կեահ ֆէնա... պու կիւնքի զարարսըզ.— տէտի։

Մանկալ պաշընտա թէքբար ույ-գույա տալմըզ օլան քէօյլու Սապրէ հանըմ կէօզլէրինի աչտը, գալֆալա-ըն էլլերինտէ գահվէ ֆինճանլարը-նը կէօրիւնճէ սիթէմամիզ պիր նա-զարլա Ներիմանա պագարագ,

—Օնլարա գահվէ վար տա պանա եօ՞գ մը, պէնիմ պաշըմ քէ՞լ մի, ա՛ գըզ, սէն գահն անանա հէր քէս-տէն զիյատէ խըտմէթ իթմէլիսին, կէլինիմ օլաճագ...։

Էմնալ՝ Նէվգէֆզանըն գուլաղընա էյիլերէք,

—Պու պունագ գարը տա կէլինիմ տիյէ տիյէ պու գըզը եիւզսիզ իտէ-ճէք... պիզ պիր եանտան թէրպի-սինէ օղրաշըյօրզ. օ պիր եանտան միւնասէպէթսիզլիք իտիյօր, նա՞սը օլսա տա չունըն գուլաղընը պիւ-սէք...։

Ներիման, պիր ճէղվէ տէ Սապրէ հանըմ իչիւն սիւրտիւ։ Նէվգէֆզա եավաշճա էմնալա,

—Կէլինիմ տէտիքճէ գըզ տա խօշ-լանըյօր զալիպա, պագանա՞, ճէղ-վէյի սիւրտիւ։

—Նէ՞ օլաճագ, պունը տա օ քէօյ-լիւ օղլանընտան պաշգա քի՞մ ալըր, էլինտէ եօգ, իսթիլնտէ եօգ...։

—Էօթէքի գարուսընտան էշեա-լարը կէլէճէք իմիշ։

—Աման սէն տէ, էշեա տէտիքլէ-րի քի՞մ պիլիր նասը չէյլեր տիր։

Սապրէ հանըմ գահվէյի ալա-բաղ,

—Գահվէ կիպի ազիզ օլ, կէլինիմ, գահվէ կէթիրէնլերին չօգ օլսուն։

Էմնալ էօթէքտէն,

—Ա՜, եանլըշ, Սապրէ հանըմ. օ սէօզու գահվէ իչիւն տէյիլ՝ սու ի-չիւն սէօյլերլեր։

—Մաէսսապիրիյն... գըզ՝ գահվէ սուտան եարըմա՞զ մը։

Սապրէ հանըմ իչերէք,

—Ա՜, նէ թաթը բիչիրմիշ, պու-նըն իչինէ չէքէր աթտը՞ն մը, եօգ-սա նազիք բարմագլարընը տօգուն-տըզը իչի՞ւն մի պու պէօյլէ տատանա-տը... թազէ էլինտէն իչիլէն թազէ գահվէ ինսանըն իչինի թազէլէր ի-միշ... եիւբէկիմ թազէլէնտի, տույ-տում, եիւզիւմտէ թազէլէնտի՞ մի աճապ...։

Նէվգէֆզա կիւլերէք,

—Եօգ. օնը մէրագ էթմէ, օ եի-նէ էվվելքի կիպի մուշմուլա։

Սապրէ հանըմ պիր ազ տալկընճա,

—Պանա մուշմուլա տէյօր. հէյլէ չունա պագ, եապան իւմէզի...

Էմնալ՝ պիրպիրի արտընճա սիկա-բասընը չէքէրէք,

—Աման Նէվգէֆզա, չու գարընըն աղզընը աչտըրմա շիմտի...։

Պու քէօյլիւ Սապրէ հանըմ՝ պու տիլէյի՝ թալեաթ հանըմըն բէտէրի միւթէվէֆա Հիւսնիւ պէյ 15 սէնէ գատար էհէմմիյէթի օյման արազի վէ էմլաքը միւզայէտ վէ իհալէսինին տախի մէզքիւր մէճլիսլէրէ պրագըլ-մասը հագգընտա տէրմիյան օլունան էսպապ՝ շայանը գապուլ կէօրիւնիպ, իհալէի ազար մէվսիմինտէ մէճլիսը իտարէլէրէ վուգու պուլան միւրա-ճաաթըն քէսրէթի իթթիպարըյա էմլաք միւզայէտսինին օ զէմանտա իճրասը՝ թէզայիւտը բարպէթէ մէ-տար օլապիլիր իսէ տէ, էլինտէ ագ-ճէսի օլանլար՝ ազար մէվսիմինտէ էմ-լաքա պէտէլ ազար ամմաղա բաղ-պէթ իտէճէքլէրի, վէ էհալինին էս-լինէ բարա կէչմէսի իսէ հարման մէվսիմլէրինին սօնլարընա, եանի զա-խիրլէրլերի նագտա թահվիլ իտէճէք-լերի մէվսիմէ թէսատիւֆ իտէճէկի ճիհէթլէ, մուամէլէնին՝ եալընզ ազա-ըրն իհալէ օլունտուղը միւտտէթէ հասրը՝ թէէմինը մաթլէպ իտէմէյէ-ճէկինէ մէպնի, ազար միւզայէտսի սըրասընտա իհալէ հէյլեթլերինճէ տէ թէչվիգաթը լազըմէ իճրասը յա էմ-լաք ու արազի ֆիրուխթընա ախտ մուամէլէ իճրա, վէ պէտէլի 50,000 ղ. տէրեճէսինտէ օյան էմլաքա մերքէզը լիվա վէ վիլայէթճէ տէ թալիպ զու-հուրի մէմուլ օլմասը յա օնլարընը գա-զալարճա տօղրուտան տօղրույա ի-հալէսի իճրա օլընմայըզ պէտէլի 25000 ղ.տան զիյատէ օլանլար քէ-մաքեան լիվա վէ վիլայէթլէրտէ տախի պիրմիւզայէտ թէգարրուր ի-տեճէք նէթիճէյէ կէօրէ իհալէ դը-լընմագ իւզրէ զիքը օլընան էմլաք վէ արազի հէր նէ վագթ օլուրսա օլսուն գազալար իտարէ մէճլիսլէ-րինճէ պիրմիւզայէտ ֆիրուխթ, վէ լիվա վէ վիլայէթլերտէն իսթիյզա-նա հաճէթ գալմագըզընն ուսուլի տաբրէսինտէ թէֆվիզ մուամէլէսի-նին իճրասը, վէ տէյլերինտէն տուն պիր չէյ սաթըլըզը վէ օլպապտէ խազինէյէ կէօնտէրիլճէճէ տէֆթեր իւզերինէ թէպէյյուն իհտիկի հալ-տէ նօգսան պէտէլինն՝ իհալէ իտէն հէյլեթլերէ թազմինի պահսընա կէ-լինճէ, չիւնքի պազը էմլաք վէ ա-բարզինին պիր չօգ սէպէպտէն տօլայը գըյմէթլերի արթաճազը կիպի, պիր գըսմընն տա պէտէլը թէֆէվվիւզի պուլամամասը թապիի պուլընմա-սընա սուրէթը մութլագատա օլարագ պէօյլէ պիր գայտ վազը՝ մահալլէ-րինէ վերիլճէճէք մէէզունիյէթտէն մուամէլէճէ հուսուլի թապիի օլան գօլայըգլարը պիհուտէ պիր հալէ կէթիրերէք իտարէ մէճլիսլերինճէ մէսուլիյէթտէն իհթիրազէն իճրաի մէսալ իտիլմէյճէկինէ կէօրէ, համմամ վէ չիֆթիլք կիպի արազի իլէ պէտէլի 25000 ղ.տան զիյատէ օյան էմլաքն քէմաքեան վիլայէթ-լերտէն պիլիսթիյզան սաթըլմասը միւնասիպ կէօրիւմիւշ օլտուղընտան, օլ վէճճիլէ իյֆաի միւգթեզասը վէ էմլաքը մէէզիրէնին պազը մահալ-լերտէ թալիպլերինէ գօլայըզ կէօս-թէրիլմէտիքճէ թէմամըյա սաթըլ-մասը մէէզիրա օլմասընա կէօրէ, գօ-լայըզ կէօսթէրիլմէք իւզրէ բաղ-պէթի արթըրասիլիճէճէք վասթաալ-ըա միւրաճաաթ օլունմասը, վէ քէյ-ֆիյէթին Պապը Ալիյէ իչարըյա ա-ընաճագ մէէզունիյէթի իւզերինէ իյ-ճաապընին իճրասը՝ Շուրաի Տէվլէթճէ թահթը գարարա ալընմըզ տըր։

ՇԱՀԸ ՊԵՐԼԻՆԻ ՄԷՋ

Երբ Շահին Գերմանիոյ մայրաքաղա-քը այցելելու լուրը լսուեցաւ, գերմա-նական մամուլը հրատարակեց շարք մը յօդուածներ Պարսիկներու եւ Պարկաս-տանի մասին, այնտեղի մնտեսական կեանքի մասին, Շահի անձնական կեան-քի մասին։

—Ռուսը կը շահագործէ Պարսկաս-տանը հիւսիսէն՝ կը գրէր «Մորկեն Բօսթ» լրագիրը, իսկ Անգլիացին՝ հարաւէն։ Գերմանացիներս միանգամայն անուշա-դիր ենք բրած այդ շահաւէտ երկիրը։ Անհրաժեշտ է օգտուիլ այս՝ յարմար ա-ռիթէն, եւ գերմանական դրամագլխի եւ վաճառականութեան համար ճանա-պարհ բանալ դէպի Պարսկաստան։

—Պարսկաստանը օգտակար չուկայ մը կրնայ ըլլալ գերմանական ապրանքնե-րու համար, շնչտակի կը պնդէր «Լոք-քալանձայկէր»։

Միւս թերթերէն շատերն ալ նոյն միտքը կ'արծարծէին իրենց էջերուն մէջ։ Եւ միայն այդքանը բաւական էր Գեր-մանացիներու մէջ ընդհանուր հետա-քրքրութիւն արթնցնելու համար։

Վերջապէս եկաւ Շահը (մայիսի 29ին)։ Փողոցներուն մէջ սկսաւ առանձին ի-րարանցում մը, «Պարսից Շահը, Շահի այցելութիւն»ը կը բացագանչէին փո-ղոցին գրավաճառները, ու այս ու այն կողմ ցոյց կուտային բօսթ-քարթերը, «Շահինշահի եւ Կայսեր» պատկերնե-րով զարդարուած։ Եւ շատերը կը գը-նէին այդ քարթերը, որպէսզի դիտեն Շահինշահի դէմքը, որպէս զի յիշատակ մը պահեն անոր այցելութենէն։

Հետեւեալ օրուան լրագիրներէն շա-տերը, տպեցին Շահի պատկերն ու հա-մառօտ կենսագրութիւնը։

Շահը չորս օր մնաց Պերլին, եւ այդ ամբողջ ժամանակը մի քանի փողոցներ միշտ լցուած էին խուռն բազմութեամբ։ Ժողովուրդը կուզէր տեսնել կառքերով անցնող դարձող Շահը կամ անոր թիկ-նապահները։

Վիլհէլմ կայսրը իր բարեկամութեան հետ միասին ուղած էր ցոյց տալ եւ զինուորական ուժը, ուստի Շահին ներ-կայութեան մեծ զօրահանդէս մը տեղի ունեցաւ։ Ի հարկէ սովորական ճաշ-կերոյթը, փոխադարձ բարեմաղթու-թիւնները ու պարգեւատրութիւններն ալ բացը չմնացին։ Ամէն ինչ այնպէս կարգադրուած էր, որ Շահի արեւե-լեան ճաշակին համապատասխան ըլլայ, որ անոր վրայ զօրաւոր ազդեցութիւն թողու։ Եւ Շահը միանգամայն գոհ մը-նաց գերմանական ընդունելութենէն։

Այցելեց նաեւ Պերլինի ամենանշանա-ւոր տեղերը, թանգարանները ու հիմ-նարկութիւնները։

Պարսից դեսպանատունը պատրաստած էր արդիւնաբերական ցուցահանդէս մը, ուրեղ ցոյց դրուած էր բազմազան նիւթեր։ Շահը դիտեր է այդ ամենը, եւ լրագրաց խօսքին նայելով, քանի մը խոշոր յանձնարարութիւն բրած է ա-ռաջնակարգ գործարաններուն։

Շահը Պերլինէն մեկնեցաւ դէպի Լայբ-ձիկ, ուր յունիս 1ին Շահը իր մեծ շը-քամբով անպաշտօն կերպով հասաւ հոն, ուր առաջնակարգ հիւրանոցի մը մէջ առաջուց արդէն նախապատրաստուած էին չորս դահլիճ եւ սենեակ, ինքը եւ իր շքախումբն փառաւորապէս ընդուն-ուելու համար։ Հիւրանոցին վրայ կը ծածանէր պարսկական դրօշակը։ Դանի մը ժամ առաջ ահագին հասարակու-թիւն հաւաքուած էր հիւրանոցին առ-ջեւ, ողջունելու համար գերմանական կայսեր մեծ հիւրը։ Արքայական արա-կարգ գնացքը իրիկուան ժամը 9ը 45 վայրկեան անցած կանգ առաւ Լայբ-ձիկի Մակէպուրկեան հրապարակը, որ առանձնապէս զարդարուած էր ի պա-տիւ Շահի։ Առաջին սալօն-վակոնը կը գտնուէր Շահը՝ պարսկական ժէնէրալի համազգեստով, որին անմիջապէս կը հետեւէին Պերլինի պարսկական դես-պան Մահմուտ Խանը, Թէհէրանի Գեր-մանական դեսպան կոմս Ռէքսը, մեծ վէզիր Ալի Ազկար, պարսկական ֆելտ-մարշալ Սէրտարէ-քրէմ եւ Շահի ազգա-կան երեքբէնները, իսկ հետեւեալ-վա-կոնները կը գտնուէին միւս հետեւորդնե-րը, բոլորն ալ պարսկական համազգեստ-ով։ Շահի ճանապարհորդութեան ժա-մանակ զինուորական պատուաւոր ծա-ռայութիւն մատուցանելու համար գեր-մանական կայսեր կողմէ նշանակուած էին ժէնէրալ ֆոն Լիգնից, մայոր ֆոն Տրոթա եւ տերունական խորհրդական Տօգթ։ Ռօզէն։ Կայսրանին մէջ Շահը ընդ-ունելու համար կը սպասէին ժէնէրալ ֆոն Տրայչկէն, ոստիկանութեան տնօ-րենը եւն.։ Երբ Շահը վակոնէն դուրս եկաւ, ժէնէրալ ֆոն Տրայչկէն ողջու-նեց եւ շնորհաւորեց նորա գալուստը Սաքսոնիայի թագաւորութեան պատ-կանող Լայբձիկ քաղաքը, ուրկէ յետոյ Շահը ֆրանսերէն լեզուով յայտնեց իր շնորհակալութիւնը եւ իր հետեւորդնե-րով ուղեւորեցաւ դէպի նշանակուած հիւրանոցը, ուրեղ օր մը առաջ կը գտնուէին Տանիմարքայի թագաւորն եւ թագուհին։ Հետեւեալ օրը առաւօտեան նախաճաշէն յետոյ, Շահը զանազան խնդիրներու մասին խորհրդակցեցաւ իր հետեւորդներու նշանաւորներուն հետ, եւ Թէհրանի գերմանական դեսպանի օգնական կոմս Արնիմի հետ։ Կէսօրէն ետքը ժամը 4ին Շահը իր շքախմբով ճանապարհ ինկաւ Լայբձիկի մօտ գտ-նուող Ֆնաուտհայն ամրոցը, ուրեղ Պերլինի սաքսոնական դեսպան գրաֆ ֆոն Հոհենթալը թէյի էր հրաւիրած։ Մի քանի ժամէն յետոյ Շահը վերադարձաւ Լայբձիկ, ուրեղէն իրիկուան ճամբայ ելաւ Դարլսպատ երթալու բժշկուելու նպատակաւ։ Լայբձիկի թերթերը հա-մակրական յօդուածներ նուիրեցին Շա-հին, յուսալով որ նորա շնորհիւ Պարս-կաստանի եւ Գերմանիայի մէջ ապագա-յին բարեկամական յարաբերութիւն կը հաստատուի։

Պերլին Ս.

ՍԱԹՈՒԱՆՍԷԶՅՈՒ

ՖԻՐՈՒԽԹ ՕԼՈՒՆԱՆ ԳԻԹԱՊԼԱՐ

	Ղրշ.
Երլանքն Իզի	10
Մէճնունէլէր Թապիի իւչ ճիլա	24
Սարը Ինճու	12
Պիր Գարը Իքի Գօճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Ֆանֆէրլուցցի	5
Զէվճ վէ Գրագանճ Զէվճէ	20
Կնոջ Մաա Կայ	10

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

1881 դեկտեմբեր 8/20 թարիխիյլէ չէ-բէֆաուտուր պույրուլան իրատէի Սէնի-յէնին 5ինճի մատտէսինին 5ինճի ֆըգ-բասը մուճիպինճէ, վատէսի խիթամընտան իթիպարէն 6 սէնէ սօնրայա գատար պէտէլի ալընմամըզ գուբօնլարընը պաթալ իտիլէճէկի՝ Տույունը Ումումի-յէի Օսմանիյէ թահվիլաթը համիլէրինէ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան իլան օ-լունը։ Պինանէն ալէյհ 1896 սէնէ-սի սեպտ. 1/13ինտէ թէէտիյէսի վատէ-սի կէվմիշ օլան 26 նուամէրօլը գուբօն-լարընն 1902 սէնէսի 31/13 սեպտ.է գա-տար պէտէլի ալընմասընը թագտիրտէ Տույունը Ումումիյէյէ գալաճագ տըր։

* * *

1890 ապրիլ 15/27 թարիխիյլէ չէրէֆ-սուտուր պույրուլան իրատէի Սէնիյէնին 14ինճի մատտէսի ահքամմանա թէվֆի-գէն, վատէլէրի խիթամընտան իթիպա-րէն 6 սէնէ սօնրայա գատար պէտէլի ալընմամըզ գուբօնլարընն հիւքմէն սա-գըթ թուրուլաճագը՝ 100տէ 4 բրիօրի-թէ թահվիլաթը համիլէրինէ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան իլան օլունը։ Պինանէն ալէյհ 1896 սեպտեմ. 1/13տէ թէէտիյէսի վատէսի խիթամ պուլան թահվիլաթը մէղքիւրէնին 12 նուամէրօ-լը գուբօնլարընն 31/13 սեպտեմ. 1902 թարիխինէ գատար պէտէլի ալընմասը-ղը թագտիրտէ Տույունը Ումումիյէյէ գալաճագ տըր։ 10—4

18/1 յուլիս 1902, Տէրսաատէթ

Դ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷԻԵԱՍ ՊԷՕՅԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՏԷԲՕՋԻԹՕՄԸ

Մրեանոյան Սալոնի Համամբնտա

Թօքալեան Խանընտա Ն՝ 24

Էլպիսէ մաղազալարը միանընտա էն էսկի վէ էն զիյատէ էմնիյէթլի վէ չէօ-րէթլի օլան Թօքալեան խանընտաքի էլ-պիսէ մաղազասընը էսկի Նամ վէ չէօ-րէթ վէ լուսվան վէ մէքքանը ասլա թէպալիլ օլունմամըզ օլտուղը կիպի, սահիպ վէ միէսսիսի Դ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինպպաթ ու ինթի-զամը իտարէյի խիթիքամ իլէ միֆթէ-խիր տիր։

Թօքալեան խանընտաքի մաղազա միւսթախէմէրինէն պաղըլարընն օ ճիվարտա միւթէքէլիճի խիմէր իլէ միւճէտտէն այմըզ օլտուղարը էլպի-սէ մաղազալարընն՝ Թօքալեան խա-նընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ գաթան իյթիրաք վէ միւնասէպէթ վէ իրթիպաթլարը օլմասընդընտան, միւհթէրէմ միւյթէրիլէրիմիզին իղֆալ օլունմայարագ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ էթմէլէրի թավսիյէ վէ իլան օլունը։

ՖԻԹԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՏԷ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՅԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷԳԻԼԼԵՐԻ ՎԷ ՍԱՒՐ ԱՍՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԳՕԼԱՃԷԼՐԴ

Սթանպօլճա վէ վիլայաթը Շահանէ-ճէ վէ Էվրօքաճա մէվատտը ատլիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիւճճարիյէ վէ նիհա-յէթի հէր տիւրլիւ խուսուսաթա պիտ իշլերի օլուպ տա օ իշլերին նէբէլերտէ գալմէշ վէ նէթիյճէսի նէ օլմուշ իտու-կի հագգընտա մալիմաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ խաթէյէն զէվաթ Գալաթատա Իզզէթ Բաչա խանընտա 15, 16 վէ 17 նուամէրօլը Անտոն Ալիք էֆ.նին իտարէխանէսինէ 30 զրուշըգ բօսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ, սիւվալլէրինին ճէվապլարընը տէրճալ ալըրլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալէպ իտէնլերին՝ թէլէկրաֆ իւճբէթինի այ-ըրճա կէօնտէրմէլէրի լազագ իտէր։

էվվել մէմուրէն Իզմիտտէ պուլընընը-ղը զէման թանըմըշ իտի. քէնտիսի Իզմիտին քէօյլերինտէն տիր. հէր սէ-նէ Գասըմտան սօնրա օղլու Ալի իլէ պիրլիքտէ սըրթլարընա իքի գազ, պիր հինտի, պիրազ թարհանա, պուլկուր վէ պիր թօրպա ճէվիզ եիւքլէնէրէք միւսաֆիրէթէն թա-լեաթ հանըմըն էվվէնէ կէլիրլեր. պու հէտիյէլերիյլէ գէչը հէման քեամիլէն օրատա կէչիրմէք հագգընը թէէմին ութմիշ օլուրլար իտի։

3.

Ներիմանըն վալիտէսի Խայրիյէ՝ օ կիւնիւ պիրլիքտէ գալֆանըն թա-ւրիֆի վէճճէյէ եօգարքի օտալարը սիւբիւրտիլէր, ապտէսթխանէլերի օվտուլար, թաշլըզը իքի սու ալտը-լար, Ներիմանա պու գատար իշ կէօրտիւրիւլտիքտէն հանըմարընն խապէրի եօգ իտի. հագիգաթ ան-լաշըլընճա, հանըմարընն մաղհա-ըը հըմայէլերի օլաճաղընը քէն-տիսի օրայա պէօյլէ ալչագ խըտ-մէթլէր իչիւն կէթիրելմէմիշ օլտու-ղընը գըզ պիլիյօր իտի։

Օ ագշամ սուֆրատա էմնալ գալ-ֆա Ներիմանա եարընն կէօրիւլճէճէք իշլերին պիր բրօկրամընը եարաը։

(Տէվամի)

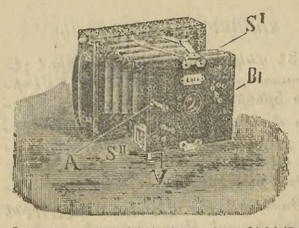

Իսթիսաը գէվգէլատէ ճիւէթիյլէ հէր քէսին թանըրը գիօթկրաֆ իսՀաՄը Վաֆիատես էֆ.՝ Սիրքեճի ճիվարընտաքի գիօթկրաֆիանէսինի մուհաֆաղա իթմէքլէ պէրապէր, պու քէրրէ Պաղչէ Դարուսշընտա չէքէրճի հաճի Պէքիրին գարշըսընտա 8 նուամէրոտա Գրօնա մաղազասընը այմըշ սբր քի, մէղքիւբ մաղազատա Ամէրիգանըն Գրօնա ֆապրիգասընին վէ Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսանանը էն սօն սիսթէմատ գիօթկրաֆ մաքինալարը յա հէր նէվ մալզէմէսինի վէ էնվար գալէմէրլէ մէքթուպլըգ քիաղըտ վէ կէօզլիւք վէ սաաթ վէ գօրոտն վէ պիլէզիք վէ սարբէ կիպի էշեաի նէֆիսէնին էսկի վէ էնի մուշթերիլէրինի մէմնուն խտէճէք ֆիյաթլարա մունասաա, վէ արզու իտէնլէրէ գիօթկրաֆիՀըրը մէճճանէն եօյրէթմէճքտէ տիր։ 10—6

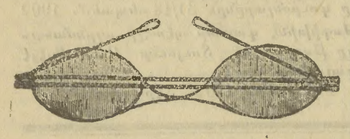

Խալէֆ աղա վագֆընտան Պասրատա քանին օլուպ չէթվի վէ սայիի հասըլաթընը պիր սէնէլիք պէտէլը սասըգը 10900 ղշ. տան իպարէթ օլան Համատտասքի Նախլիսթան հասըլաթընը 318 սէնէսի մարտընտան իթիպարէն 3 սէնէլիկի 40000 ղշ. պէտէլ իլե Թաիպի թարաֆընտան բէյ սիրիլալիկի՝ Պասրա վիլայէթի Էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէն քէչիռէ գելընան 17 հազիրան 318 թարիխի թէլեկրաֆնամէտէ պէյան ու իշար գելընմըշ օլմաղլա, զամմ իլե թաիպ օլանլարըն՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն սէնէի հալիյէ թէմուղը Ռումինին Կիւնահ կիւնինէ տէկին 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագէնտինի միւսթանտրպէն Տէրսաատեթճէ էվկաֆը Հիմայուն Խալիֆէի ճէլիլէսինտէ Մուհասէպէի Ուսմանիյէ, վէ մահալինճէ մէճլիս վէ Էվգաֆ խուրէլերինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։
27 հազիրան 318 3—2

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

—o—

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարընյա Պաթում, Նովորոսիսք, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրա արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլեր։

Վիւրուտիկ սէֆէրլէնէն վաբօրլար

Ալաֆր. յուլիսին 18ինճի ճումաա կիւնիւ «Գամպօճ»՝ Գարատէնիզտէն։

Հարէքէթ իտէճէք վաբօրլար

Ալաֆր. յուլիսին 12ինճի ճմ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆ-սաաթ 4ատ գաբթան վէնէթթինին սիւվար օլարը «Մէմֆիս» վաբօրը՝ Զանագալէ, Սէլանիք, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա։

Ալաֆր. յուլիսին 19ինճը ճումաա էրթէսի կիւնի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ատ գաբթան Դուռէնին սիւվար օլտուղը «Գամպօճ» վաբօրը Զանագալէ, Իզմիր, Բիրէ, Սուսա, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա։

Բարիզ իլինն վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէչէնը աթի տիր.

Պէօյիւք բասթալարյա 1ինճի սէվդը	320 ֆր.
Ինճի մէվդը վաբօր վէ 1ինճի մէվդը չըմնաբֆէր	242 »
2ինճի մէվդը վաբօր վէ 2ինճի մէվդը չըմնաբֆէր	230 »
Եիւք վաբօրլարը յա եանընը 1ինճի մէվդը	245 »

Տանա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Մօմանանէտէ Սիրէ Ֆրանսէզատ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իտէպիներլէր։

Գումբանա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէսիթերռանէ լըմնաքֆէրինին էն իյլէք սթատիօնլարը իլինն տախի պիլէթ վէրէպիլէր։

Եաղըզ տօնտա 5 եաչընտա պիր Ռուս հայվանրյա զայէթ գուլլանըլը պիր պրիգ սաթլըգ օլտուղընտան, թաիպ օլանլարըն Շանղատ Պաչընտա Շէֆտի գրաաթխանէսի միւսթէֆերի Սալիհ էֆֆենտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

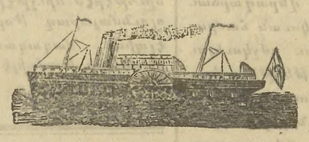

ԻՏԱԼԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

Իշպու 1902 սէնէսի Մայիսին 4ինճի կիւնինտէն իթիպարէն

ԵԼՎՄԻՃԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ
ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան քէօբրիւյէ

Սթ.	Տգ.	
11	15	Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։
12	15	Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Կալամբէշ Մօտա։
12	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, (Պ. Ատատան սաաթ 1.30տա)։
12	30	Եալըվա, Պ. Ատա, Հէյսպէլի, (Պ. Ատատան սաաթ 3տէ)։
8	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, Գասը քէօյ, (Պ. Ատատան սաաթ 9.30տա)։

Թէօբրիւտէն Ատալար ճանիպլինէ

Սթ.	Տգ.	
2	15	Գասը քէօյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (1)
6	30	Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Եալվա։(1)
10		Գրնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ (1)
10	45	Մօտա, Կալամբշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի։ (2)
11		Գրնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ատա։(2)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Ատալարտան քէօբրիւյէ

Սթ.	Տգ.	
11		Պ. Ատա, Հէյսպէլի։
11	30	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, (Պ. Ատատան սաաթ 12.15տէ)։
1	15	Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Կալամբշ, Մօտա։
8	30	Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։
9	30	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, Գասը քէօյ, (Պ. Ատատան 10.15տէ)։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Քէօբրիւտէն Ատալարա

Սթ.	Տգ.	
1	30	Գասը քէօյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք, (2)։
2	30	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ.Ատա,(2
10	15	Գրնալը, Պուրկազ, Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք,(2)
10	45	Մօտա, Կալամբշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի, (2)։

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ
Բարար կիւնէրինտէն մաատա Անատօլ վէ Ատալարտան քէօբրիւյէ

Սթ.	Տգ.	
1	15	Հէյսպէլի, Պ. Ատա, Մալթէբէ, Պօսթանճը, Ճատը Պօսթանը, Կալամբշ Մօտա։

Թէօբրիւտէն Անատօլ վէ Ատալար ճանիպլինէ

Սթ.	Տգ.	
10	45	Մօտա, Կալամբշ, Ճատը Պօսթանը, Պօսթանճը, Մալթէբէ, Պ. Ատա, Հէյսպէլի։ (2)

(1) Իշպու սէֆէրլէրէ էնէք գապալ օլունաճագ տրը։
(2) Իշպու սէֆէրլէրէ էնէք գապալ օլունմայաճագ տրը։

ԳԱՏԸՐԷՈՑ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼՎՄԻՃԷ Թէօբրիւտէն Սթ.	Տգ.	Գասը-քէօյտէն Սթ.	Տգ.	ԲԱԶԱՐ Թէօբրիւտէն Սթ.	Տգ.	Գասը-քէօյտէն Սթ.	Տգ.
11	15	11	15	11	15	11	15
11	55 (3)	12		12		12	
12	45	12	30 (4)	1		1	
1	30	1	30	2		2	
2	15	2	15	3		3	
3		3		4		4	
3	45	3	45	5		5	
4	30	4	30	6		6	
5	15	5	15	7		7	
6	15	6		8	15	8	15
7	30	7	15	9		9	
8	35	8	35	9	45	9	45
9	20	9	15	10	30	10	30
10	05 (2)	9	55	11	15	11	15
10	40 (2)	10	55	12		12	
11	10 (2)	11	15				
11	40 (2)	11	45				
12	(2)	12	10				

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ
Անատօլու չըմնաբֆէրինէ միւթեասրֆ Քէօբրիւտէն

Սթ.	Տգ.	
10	35	Բէնտիյէ կիտէն
10	55	Իսկիշէհիրէ »
12	53	Բէնտիյէ »
2	18	Էրզինճէօյէ »
3	25	Բէնտիյէ »
4	13	Էրզինճէօյէ »
5	05	Բէնտիյէ »
6	10	Պիլա թէհտիւֆ (5)
6	35	Բէնտիյէ կիտէն
7	45	Իզմիտ »
9	25	Բէնտիյէ »
10	30	Բէնտիյէ »
11	35	Բէնտիյէ »

Հայտար-Բաշատան

11	08	Բէնտիքտէն կէլէն (6)
11	35	» » (7)
12	30	» »
1	33	» »
3	25	Իզմիտտէն »
3	55	Էրզինճէօյտէն »
4	55	Բէնտիքտէն »
5	41	Էրզինճէօյտէն »
6	51	Բէնտիքտէն »
7	25	Պիլա թէհտիւֆ
8	21	Բէնտիքտէն կէլէն
10	07	Բէնտիքտէն »
11	15	Իսկիշէհիրտէն » (5)
12	15	Բէնտիքտէն »

(3) Տօղրու Մօտա
(4) Մօտատան Գասը քէօյիւնէ օղրայըպ Գասը քէօյիւնտէն սաաթ 12.45տէ։
(5) Ճումաա վէ բազար 525 նուամիրօլը Ֆէյէր գաթարընա թիսսատիֆ իտէճէք տիր։
(6) Իշպու սէֆէր՝ մայիսին 19ինտան յուխարին 18ինէ գատար տէվամ իտէճէք տիր։
(7) Իշպու սէֆէր՝ ապրիլին 9ինտան մայիսին 18ինէ գատար տէվամ իտէճէք վէ յուլիսին 19ընճը կիւնիւ թէքքար պաշլայաճագ տրը։

ՇԱՐԳ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

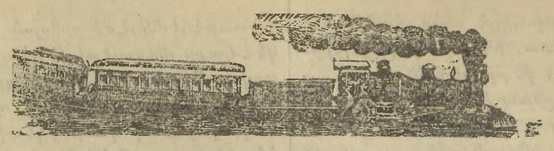

ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ
ՔԻՒԶԻՒՔ ԶԷՔՄԷՃԷ

1902 ալաֆր. մայիս Հէն իթիպարէն եէնի իլանա տէկին եօլ թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱՆ ՔԻՒԶԻՒՔ ԶԷՔՄԷՃԷՅԷ

ՆՈՒՄԷՐՕ ՍԹԱՍԻՕՆ	8	62	*10	12	14	16	*18	20	22	*24	26	*28	30	*32	*34	36	*38	40	42	*44	46	48	50	52	54
	Սպասման եօյլէնէ գատար											Վագոնը հարէքէթ						Էյլէնտէն ագշամա գատար							
Սթամպոլ	6 11	6 35	7 25	7 50	8 17	8 52	9 47	9 49	10 16	11 18	12 07	1 04	1 32	2 14	3 12	3 43	4 15	4 43	5 10	5 33	6 02	6 32	6 58	7 29	8 30
Գումգարու	6 21	6 54	7 35	8	8 33	9 02	9 32	9 59	10 34	11 28	12 18	1 14	1 42	2 24	3 22	3 53	4 25	4 53	5 20	5 43	6 12	6 42	7 08	7 39	8 40
Եէնիգարու	6 26		7 39	8 04	8 37	9 06	9 36	10 03	10 38	11 32	12 22	1 18	1 46	2 28	3 26	3 57	4 29	4 57		5 47	6 16		7 12	7 43	8 44
Սամանթեա	6 32		7 45	8 09	8 43	9 11	9 41	10 08	10 43	11 37	12 27	1 23	1 52	2 33	3 32	4 02	4 34	5 02		5 52	6 21		7 17	7 49	8 49
Եէնիգուլէ	6 37	7 17	7 50	8 12	8 48	9 18	9 46	10 11	10 48	11 42	12 32	1 28	1 55	2 38	3 37	4 07	4 39	5 07		5 57	6 26		7 22	7 53	8 54
Մագրիքեյ	7 05	7 31	8 05		9 05	9 31	9 58		11 03	11 54	12 45	1 40		2 53	3 52	4 17	4 51	5 20	5 38	6 12	6 36	7	7 34	8 05	9 09
Այյթէֆանօս	7 15	7 45	8 15		9 15		10 12		11 13	12 06		1 52		3 03	4 02		5 03		5 48	6 22		7 10	7 46	8 15	9 19
Քիւչիւք Զէքմէճէ		7 55					10 20			12 14		2					5 11						7 54		

ՔԻՒԶԻՒՔ—ԶԷՔՄԷՃԷՅԷՆ ՍԹԱՄՊՈԼ

ՆՈՒՄԷՐՕ ՍԹԱՍԻՕՆ	9	11	13	15	17	19	**21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	**43	45	**47	49	51	**53	55	61	**57
	Սպասման եօյլէնէ գատար											Վագոնը հարէքէթ						Էյլէնտէն ագշամա գատար								
Քիւչիւք Զէքմէճէ			7 10								10 38			12 51		2 32								7 02		
Այյթէֆանօս	6 12	6 55	7 21	7 55		8 19	8 55		9 44		10 49		11 40	1 02		2 43		3 42		4 37		5 57	6 23		7 14	7 49
Մագրիքեյ	6 24	7 07	7 33	8 07		8 31	9 07		9 56	10 34	11 01		11 52	1 14	2 24	2 55		3 54	4 25	4 49	5 40	6 10	6 36	7 08	7 32	8 03
Եէնիգուլէ	6 39	7 19	7 48		8 20	8 46		9 20	10 11	10 46	11 13	11 40	12 07	1 26	2 36	3 07	3 38	4 09	4 37	5 05	5 55	6 24	6 50	7 20	7 52	8 19
Սամանթեա	6 43	7 23	7 52		8 24	8 50		9 24	10 14	10 49	11 16	11 44	12 10	1 30	2 39	3 10	3 41	4 13	4 41	5 08	5 59	6 28	6 54	7 24		8 23
Եէնիգարու	6 48	7 28	7 57		8 29	8 55		9 29	10 19	10 54	11 21	11 49	12 15	1 35	2 44	3 15	3 46	4 18	4 46	5 13	6 04	6 34	7	7 30		8 29
Գումգարու	6 53	7 33	8 02	8 25	8 34	9	9 25	9 34	10 24	10 59	11 26	11 54	12 20	1 40	2 49	3 20	3 51	4 23	4 51	5 18	6 10	6 40	7 06	7 37	8 09	8 38
Սթամպոլ	7 01	7 41	8 10	8 33	8 42	9 08	9 33	9 42	10 32	11 07	11 34	12 02	12 28	1 48	2 57	3 28	3 59	4 31	4 59	5 26	6 18	6 48	7 14	7 45	8 18	8 46

* Այյթէֆանօս իլէ Քիւչիւք Զէքմէճէ արասընտաքի ճումաա վէ բազար գաթարլարընն իլան թարիֆասը զիյրտէ մունտերիճ տիր։
** Քիւչիւք Զէքմէճէ իլէ Այյթէֆանօս արասընտաքի ճումաա վէ բազար գաթարլարընն իլան թարիֆասը զիյրտէ մունտերիճ տիր։

Իսխար.—Եէնի իլանա տէկին 8, 14, 22, 40, 44, 9, 13, 33, 47 վէ 51 նուամէրօլը գաթարլար՝ Եալընը 1 տաղիգա Զէյթուն Պրունընտա տուրաճագլար։
Բէյ օ գատար հէյալէի օլմայան եիւքլէր՝ պիլա խսթիտնա հէր գաթարտա գապալ օլունաճագլար տրը. լաքին հէյալէի օլան էյուքլէր՝ Եալընը 61 վէ 62 նուամէրօլը գաթարլարտա գապալ օլունաճագլար տրը։
Շարգի Էվրօբանէն վագթը՝ Տէրսաատէթ սաաթը իւզերինէ 4 տաղիգա իլէրի տիր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷՆ ՀԱՐԷՔԷԹ ԻՏԷՆ ԴԱԹԱՐԼԱՐ (Ճումաա վէ բազար կիւնլերի)

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍԸ	10	18	24	28	32	34	38	44
ՍԹԱՍԻՕՆ	Վագթը հարէքէթլէրի							
Այյթէֆանօս	8 17	10 12	12 06	1 52	3 05	4 04	5 03	6 24
Ֆիլօրիա	8 30	10 22	12 16	2 02	3 15	4 13	5 13	6 34
Քիւչ. Զէքմէճէ	8 32	10 24	12 18	2 04	3 17	4 15	5 15	6 36

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹԷ ԱԶԻՄԷԹ ԻՏԷՆ ԴԱԹԱՐԼԱՐ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍԸ	21	43	47	53	57
ՍԹԱՍԻՕՆ	Վագթը հարէքէթլէրի				
Քիւչ. Զէքմէճէ	8 44	3 31	4 22	6 05	7 30
Ֆիլօրիա			4 27	6 13	7 38
Այյթէֆանօս	8 53	3 40	4 35	6 21	7 46

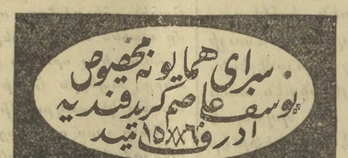

ԳԸՅԷԻ ՃԷՏԻՏԻ 3½ ԳԸՅԷԻ ՃԷՏԻՏԻ 4½

Սէբաբը Հիմայունը ճէնտաը Միւլիւքեանէ իչիւն պալէատէքի արմա տամիալարրյա պիլասասա իսալ իթիտէրէք պիտտէֆաաթ իճրա իտիլէն մուայէնէտէն «Թաղ» վէ «Թօբրագ» վէ «Էճզաի մուգիրէ»տէն արի օլմաղլա պէրապէր, էմրաը ճիլտիյէյէ նաֆի վէ գասընլարին սայլարընն մուհաֆազասընը թէէմին իթիտկի ճիճէթլէ, մինել գատիմ քէսաբ իչթիհար իթմէկ օլան Կիրիտ-Գանտիա սապունլարընն մահդա էհալիի քիրամա պիր խըտմէթը միւֆիթէխրէ օլմագ իւզրէ թէնզիլը ֆիյաթ իլէ դօգուլըսընն գլյեսի 5½, վէ գօգուսընդընն տախի 4 դրշ. 10 բարա՝ չուվալ իլէ վէ բէյնէն սէրայը Հիմայուն սապունճըպաչրսը Ամա Ալիբնամա 7 նուամէրօլը մաղազաի ամիդանէմտէ ֆիւրուխթ օլունրպ, վիլայաթը Շահանէ վէ սարիէտէն վէրիլէճէք սրբարրյարա՝ մէսարիֆաթը դամմ իլէ իրսալ գելընաճաղը իլան օլունը։ 75—61

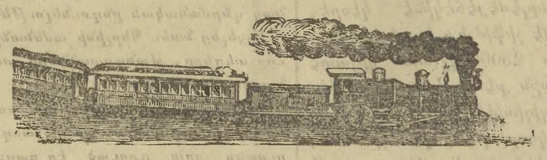

ԱՆԱՏՕԼԸ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

Իշպու 1902 սէնէսի ապրիլին 9ինճը սալը կիւնիւնտէն իթիպարէն ամէտչիւտ խուտէք պիտիմէ գաթարլարրն վագթ ու հարէքէթլէրի.

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. ՍԹԱՍԻՕՆ	4	34	6	8	10	12	14	16	36	18	20	22
	Եօլճը	Լ. Ե.	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Լ. Ե.	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը
	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.
Քէօբրիւտէն Հար.	10 35	10 55	12 53	2 18	3 25	4 13	5 05	6 35	7 45	9 25	10 30	11 35
Հայտար Բաշա միւվ.	11	11 20	1 18	2 43	3 50	4 38	5 30	7	8 10	9 50	10 55	12
Հար.	11 10	11 45	1 28	2 51	4	4 48	5 40	7 10	8 27	10	11 05	12 10
Գրզալ Թօբրագ	11 16	— —	1 34	2 57	4 06	4 54	5 46	7 16	8 36	10 07	11 12	12 16
Ֆէնէր Քէօշէսի	11 20	— —	1 37	3 02	4 09	4 57	5 49	7 19	8 40	10 10	11 15	12 19
Կէօզ Թէբէ	11 25	— —	1 41	3 06	4 13	5 01	5 53	7 23	8 45	10 14	11 19	12 23
Էրէն Քէօյ	11 30	12 05	1 46	3 09	4 18	5 04	5 58	7 28	8 50	10 19	11 24	12 28
Պօսթանճը	11 38	12 14	1 52		4 25		6 04	7 34	9	10 26	11 30	12 34
Մալթէբէ	11 51	12 26	2		4 33		6 13	7 43	9 14	10 34	11 39	12 42
Գարթալ	12 01	12 40	2 11		4 43		6 23	7 53	9 30	10 44	11 49	12 52
Բէնտիք միւվ.	12 08	12 50	2 18		4 50		6 30	8	9 40	10 51	11 56	12 59

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. ՍԹԱՍԻՕՆ	1*	3**	5	7	31	9	11	13	15	17	19	33	21
	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Լ. Ե.	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Եօլճը	Լ. Ե.	Եօլճը
	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Սպ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.	Ագշ.
Բէնտիքտէն Հար.	10 11	10 37	11 32	12 32	1 58		3 57		5 53	7 23	8 54	9 44	11 19
Գարթալ	10 19	10 45	11 40	12 41	2 10		4 05		6 01	7 31	9 03	9 57	11 27
Մալթէբէ	10 29	10 55	11 51	12 51	2 25		4 15		6 12	7 42	9 16	10 14	11 38
Պօսթանճը	10 37	11 03	11 59	12 59	2 38		4 24		6 20	7 50	9 27	10 27	11 46
Էրէն Քէօյ	10 44	11 10	12 06	1 09	2 51	3 29	4 31	5 17	6 27	7 57	9 36	10 39	11 53
Կէօզ Թէբէ	10 48	11 14	12 10	1 13	2 55	3 33	4 35	5 21	6 31	8 01	9 40	— —	11 57
Ֆէնէր Քէօշէ	10 52	11 19	12 14	1 17	3 01	3 37	4 39	5 25	6 35	8 05	9 46	10 49	12 01
Գրզալ Թօբրագ	10 55	11 22	12 17	1 20	3 05	3 40	4 42	5 28	6 38	8 08	9 50	— —	12 04
Հայտ. Բաշա միւվ.	11	11 27	12 22	1 25	3 12	3 45	4 47	5 33	6 43	8 13	9 56	10 58	12 09
Հար.	11 08	11 35	12 30	1 33	3 25	3 55	4 55	5 41	6 51	8 21	10 07	11 15	12 15
Քէօբրիւյէ միւվ.	11 33	12	12 55	1 58	3 50	4 20	5 20	6 06	7 16	8 46	10 32	11 40	12 40

*1 Իշպու իշարէթլի սէֆէր՝ 19 մայիս թարիխինտէն 18 յուլիս թարիխինէ գատար ամէտչիւտ իտէճէք տիր։
**3 Իշպու սէֆէր՝ ապրիլ 9 թարիխինտէն մայիս 18 թարիխինէ գատար, վէ իշպու գաթար յուլիս 19 թարիխինտէն իթիպարէն ամէտչիւտ իտէճէք տիր։

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ
ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱԱ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

Ֆօղրու կիւնէ 522 վէ 525 նուամէրօլը Թրէնլէբտէն պաղչա 524 վէ 523 նուամէրօլը գաթարլար Ֆէնէր Քէօշէսինտէ ագթարմա իտէճէքլէր տիր։

ՀԱՐԷՔԷԹ ՍԹԱՍԻՕՆ	ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	522 Ագշ.	524 Ագշ.	ԱՎՏԷԹ ՍԹԱՍԻՕՆ	ԹՐԷՆ ՆՕՄ.	523 Ագշ.	525 Ագշ.
Քէօբրիւտէն	Հար.	6 10	7 45	Ֆէնէր Պաղչէսի	Հար.	7 55	10 31
Հայտար Բաշա		6 45	8 27	Ֆէնէր Քէօշէսի		8 05	10 40
Գրզալ Թօբրագ		6 51	8 36	Գրզալ Թօբրագ		8 08	10 43
Ֆէնէր Քէօշէսի		6 55	8 42	Հայտար Բաշա		8 21	11 15
Ֆէնէր Պաղչէսի	միւվ.	7 02	8 49	Քէօբրիւ	միւվ.	8 46	11 40

ՀԱՐԷՔԷԹ ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ—ԷՆԳԱՐԷ ԽԱԹԹԸ ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. ՍԹԱՍԻՕՆ		34 Է. Ե. Սպ.	36 Է. Ե. Ագշ.
Քէօբրիւտէն		10 55	7 45
Հայտար Բաշա միւվ.		11 20	8 10
Հար.		11 45	8 27
Գրզալ Թօբրագ			
Ֆէնէր Քէօշէսի			
Կէօզ Թէբէ			
Էրէն Քէօյ			
Պօսթանճը			
Մալթէբէ			
Գարթալ			
Բէնտիք	միւվ.	12 50	9 40
	Հար.	1	9 50
Թուզլա		1 22	10 15
Կէյպիզ		1 43	10 40
Տիլ Բաբէէսի		2 08	11 02
Թավշանճըլ		2 19	11 13
Հէրէքէ		2 40	11 34
Եարբմճա		3 01	11 54
Թիւթիւն Զիֆթլիք		3 15	12 07
Տէրինճէ		3 27	12 21
Իզմիտ	միւվ.	3 42	12 35
	Հար.	4 07	
Պէօյիւք Տէրպէնտ		4,41	
Սապանճա		5 14	
Համիտիյէ		5 41	
Կէյվէ		6 28	
Ագ Հիսար		6 54	
Մէքէճէ		7 29	
Լէֆքէ		7 59	
Վէզիր Խան		8 37	
Պիլէճիք	միւվ.	9 20	
	Հար.	9 35	
Գարաքէօյ		10 45	
Պօզիւք		11 29	
Իսն Էօնիւ		12 22	
Զուգուր Հիսար		12 54	
Էսկիշէհիր միւվ. Ագշ.		1 35	

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. ՍԹԱՍԻՕՆ		121 Է. Ե. Սպ.	31 Է. Ե. Սպ.
Էնգարէտէն	Հար.	1	
Ալիճանքէյ		1 47